

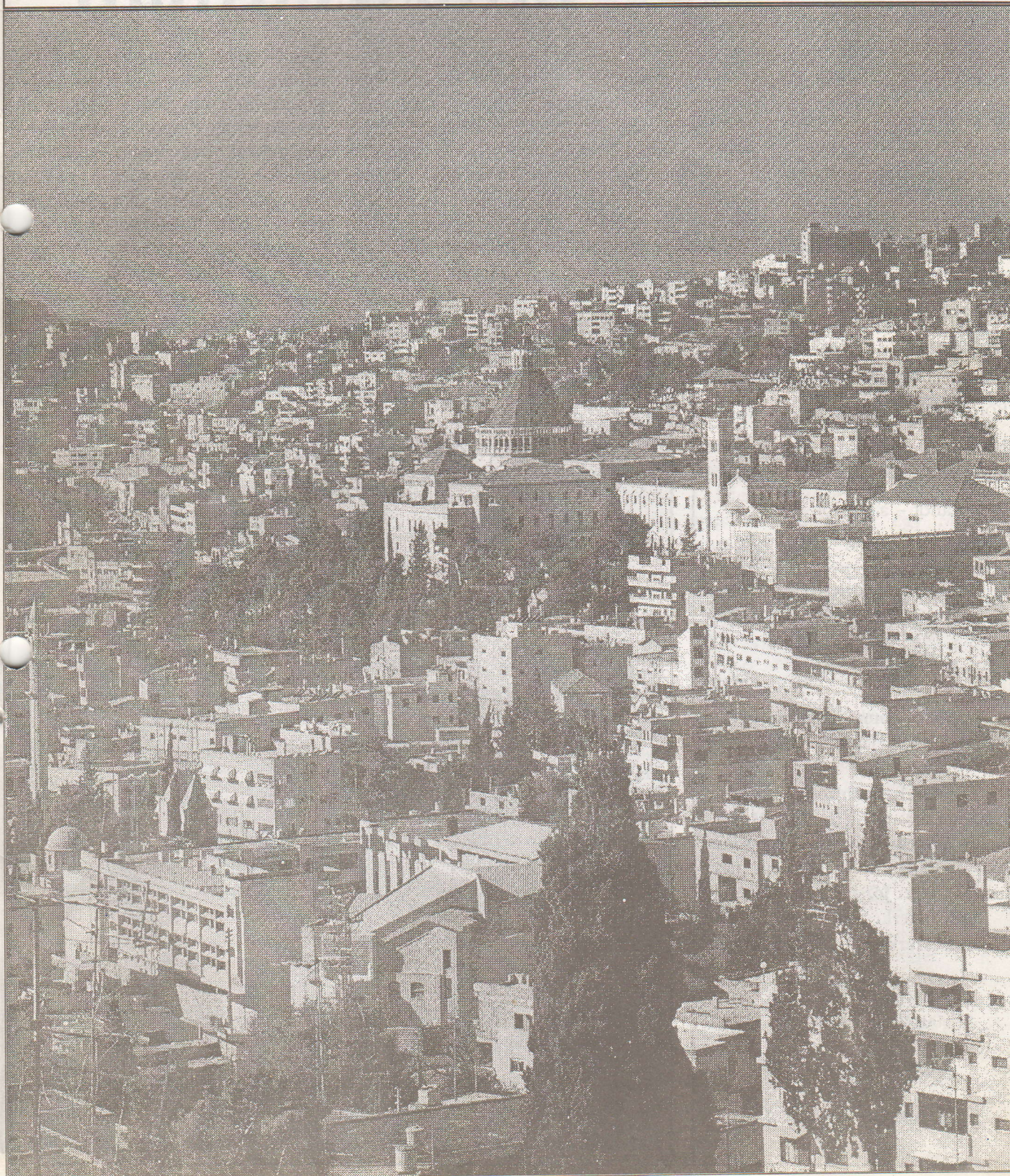
1999/1 - 2000/5

2

Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2000. V. évfolyam, 5.szám

A tartalomból:

Szent István-napi ünnepség	
Aknaszlatinán	2.o.
Imaoldal	5.o.
A Munkácsi Ifjúsági Kórus a Magyarok Dalostalálkozóján	6.o.
Interjú Pogány István diakónussal	8.o.
Marcsa néni, a cigányok első apostola	10.o.
Aradi vértanúk emlékezete	13.o.
III. Családvilágtalálkozó	14.o.
Hírek	15.o.
Főleg Rebeka	16.o.
III. Kárpátaljai Családtalálkozó	18.o.
Könyvek házasságról, szerelemről	20.o.
Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó Rómában	22.o.
Mese	24.o.
Ráti táborok	26.o.
Rembrandt – a „festők fejedelme“	28.o.

Szent István-napi ünnepség Aknaszlatinán

Kárpátalja népének a 2000. augusztus 20-án tartandó Szent István-napi ünnepség helyéül Aknaszlatinát jelölte ki püspök atyánk, Majnek Antal. A szentévi búcsú elnyerésére egész évben lehetőség van a szlatinai templomban is.

A 20-i ünnepség programjában búcsúmise, az emlékpark felavatása és szentelése, délután pedig a Beregszászi Illyés Gyula Színház előadása szerepelt.

Már kora reggeltől pezsdült a környék. Egymás után érkeztek az autó-

buszok (több mint húsz) a környező és távolabb eső városokból és falvakból, Kőrösmezőtől Csapig. A zarándok hívek csoportba rendeződve lobogókkal, millenniumi zászlókkal vonultak. A népviseletbe öltözött rendezők feszülettel mentek elébük köszöntöttek, fogadták őket, majd bevezették a templomba. Eljöttek a görög katolikus hívek és papok, a protestáns testvérek, sőt a pravoszláv protoerej is számos hívő kíséretében. Ez nagy örömeinkre szolgált, hiszen a konstantinápolyi pátriárka, Bartolo-

A CÍMLAPON:

Názáret látképe (Galilea)

Címlap és szöveg a Kerekes Katolikus Könyvkiadó 1995-ös falinaptárából

Az egykor kis galileai település ma 50.000 lakosú nagyváros, felerészben keresztény vallású arab közösséggel. A városközpontot – bizánci, keresztés és barokk előzmények nyomán – az 1961-69 között épült impozáns Angyali Üdvözlés-bazilika uralja. Ez az a város, amely Jézus Krisztusnak három évtizeden át otthont adott, s amelynek neve, magának az Úr nevének is jelzője lett: Názáretinek nevezték (v.ö. János 18, 7).

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor arkangyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese, és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál.” E szavak hallatára zavarba jött, és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz, és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és királyságának nem lesz vége.” Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz. Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében, s már hatodik hónapjában van, bár magtalanok tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen.” Mária erre így szólt: „Az Úr szolgálóleánya vagyok: történjék velem szavaid szerint. Az angyal akkor eltávozott.” (Lukács 1, 26-38)

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Majnek Antal (elnök), Megyesi László, Németh Imre ofm., Popovicsné Palójtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők), Tegze József (főszerkesztő)
Tördelőszerkesztő: Popovics Pál
Olvasószerkesztő: Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:

89600, Munkács, Mira u. 15.

Engedélyszám: 3T 199

Készült:

a Patent nyomdájában

riárka, Bartolomeosz fölvette a keleti egyház szentjei sorába Szent Istvánt. Az ő ünnepe az első, amit közösen, egy napon fogunk ezután ünnepelni.

Az árusok megértették, hogy távolabb kell helyet foglalniuk, így céltalan járkálások és a reklámszene nem zavarták a híveket.

A mintegy 2500 résztvevő miatt a szabadban folyt a szentmise, a templom lépcsőjén felállított oltárnál. A főpásztori bottal, püspöki süvegben vonuló Majnek Antal püspök atya megáldotta a híveket a sok ministráns és pap mögött. A szentmisén a szentbeszédet Pap Tihamér OFM helynök atya tartotta. Így foglalta össze:

Népünk történelme viharos, sok dolgot ejtett testünkön, lelkünkön. De az emberi történelem nagy hangversenyének Isten a komponistája és karmestere. Azért alkotta sokszínűnek a világot, hogy benne gazdagság, szépség legyen. Azért vagyunk egymástól különbözőek, hogy kiegészítsük, ami a másiktól hiányzik, s mi is gazdagabbak legyünk a másik által.

Népünk alapvető mentalitása a Szt. István-i gyökerekből táplálkozik. Hordozza az emberi méltóság megbecsülésének nemes nagylelkűségét, a Boldogságos Szűz, az Istenanya iránti lovagi tiszteletet és az édesanya iránti gyermeki bizalmat. A Rómából hozott, megáldott korona sza-

Az aknaszlatinai hívek egy csoportja vonul a templom felé

baddá és egyenjogúvá tette Európa népei között népünket. Nem akart kiszolgáltatott függést sem népe számára másoktól, sem népétől más nemzeteknek. Ezt tükrözi fia, Szt. Imre számára írt Intelmeinek tiszta, evangéliumi szelleme. Népe jövőjét Krisztusra építve alapozta meg, akinek megtartó erejét egy évezreden át megtapasztaltuk. Jövünk, megmaradásunk ezen alaphoz való hűségünk függvénye.

A gondviselő iránti bizalom új távlatot és lendületet ad a családoknak,

a kultúránknak és helyes önbecsülésünknek, mert élni, építeni, másokat is gazdagítani akarunk."

A nap perzselt, de a hívek állhatatosan kitartottak, bár az orvosi ügyeletnek is akadt dolga. A szlatinai énekkar – Fehér Mónika vezetésével – Isten dicsőségére ismét kitett magáért. Áldozáskor egy Magyarországon díjat nyert fiatal ember énekelt Szent Istvánról egy szép himnuszt. Őt követte a román görög katolikus énekkar bensőséges áhítattal. Mintegy 900-an járultak Urunk szent Testéhez. Ez számomra azért is öröm, mert a szentmise csúcsa az egyesülés az Úr Jézussal. Sokan okosan tették, hogy előre meggyóntak, de bőven akadtak még gyónók a szentmise előtt is. A gyónás 3 nyelven folyt. Keresztény népünket a szentségek éltetik.

Az áldás és himnuszok után az emlékpark megáldása következett. A KMKSZ 7 kopjafát állíttatott a 7 vezérre emlékeztetve, akik 1100 éve jöttek a Kárpát-medencébe. A magyarok egy része Keleten már korábban felvette a keresztiséget. A honfoglalás korából előkerült tárgyak fejlett magyar kultúráról, művészetről, kézműiparról tanúskodnak.

A magyar az egyetlen nép, amely a népvándorláskor nem irtotta ki az

itt talált avarokat, hanem együtt tudott velük élni.

A szónoklatok sorát az aknaszlatinai KMKSZ elnöke nyitotta meg. Őt követte Sari József, a KMKSZ Felső-Tisza vidéki elnöke, majd Tamás József polgármester. A megkeresztelkedésünkre emlékeztető kereszt megkoszorúzása követte Majnek Antal püspök áldó szavait. A pihenésül szolgáló padok támláin magvas idézetek termékenyítik az el-elgondolkodó látogatókat.

A tömeg innen a 7 magyar szent szobrához vonult át. Ezek a Matl Péter szobrászművész által vezetett művészklubban készültek a plébánián június 20. és július 10. között. Szent István áldó és óvó mozdulata az apostoli kereszt mögött a szent egész életét jellemzi. Uralkodásával, térítő munkájával szolgálta Krisztust és népet. Bár Ő viselte a koronát, mégis a korona keresztény szellemisége határozta meg kormányzását, köz- és magánéletét. A Nagyboldogasszony-

Szent Imre herceg szobra

nak mindennap odaajánlotta életét és országát. Ez adta kitartását a nehéz küzdelmek között.

Nem véletlen, hogy ünnepeinkkel majdnem egy időben vitték át Budapesten a szent koronát a Nemzeti Múzeumból a Parlamentbe, mert a korona számunkra nem múzeumi emléktárgy vagy irigylendő aranymennyeiség, hanem a keresztény élet tisztelete és követése. A hét szobor közül megemlíteném a Szent Imrét ábrázolót. Nemcsak neki szóltak az apai intelmek, hanem mindannyiunknak. Mellette Szent Kinga áll, akiről a szlatinai Kuningunda sóbánya a nevére kapták, s akinek oltalmát a sóvágók évszázadokon át kérték. Szent István másik oldalán félkörben Szent László, Szent Erzsébet és Skóciai Szent Erzsébet helyezkednek el.

A püspök atya a szentelt vízzel meghintette a szobrokat, hogy példájuk mutasson nekünk utat az életben, közbenjárásuk pedig, mint egy nagy családnak a menyországra jutott tagjai, oltalmazzon és vezessen minket.

Az emlékpark már korábban emelt emlékoszlopánál emlékeztünk a Szlatináról 1944-ben elhurcolt 186 magyar férfira, akiket soha többé nem láthattak családtagjaik. Ez a genocídium oly érzékenyen érintette az őslakosságot, hogy a következő években csak 3-4 keresztelés volt. Soha többé háborút és népirtást! Az ukrán, magyar, román és bányászszászok békésen lobogtak egymás mellett a szélben. A koszorúzással, a Bá-

Szent László király szobra

nyászhimnusz és a Szózat eléneklésével véget ért a délelőtti ünnepség.

A vidékről érkező zarándokok örömmel vették a szlatinai hívek gondoskodó vendégszeretetét, a 300 liter sajáni víz pillanatok alatt elfogyott, az alkalomra készített sütemények meg a gyümölcs is. A szervezők felkészült szolgálata zökkenőmentessé tette a családi, de nagyméretű ünnepséget. Jó volt látni a beszélgető csoportokat, a büfénél kávézókat, a fagyalmozó, szaladgáló gyerekeket – a jövőnket.

Vajnági Éva ifjúsági táncsoportja gyűjtötte össze délután a vendégeket. Jó ritmusú táncukhoz és a zenekarhoz Matl Péter is csatlakozott fűrlyajátékával. A fiúk, majd a lányok tánca is jókedvről, kultúrálódásukról tanúskodott. Ezt a Beregszászi Illyés Gyula Színház csodálatos előadása követte, még mindig teli templomnyi közönséggel. Ezúton is Isten áldását kívánjuk a művészeknek fáradozásukért.

A román hívek örömkönnnyekkel indultak haza, látván az egyházak közeledését.

Mészáros Domonkos OP

Minden fontos tennivalód előtt siess léleked Istenhez, emeld fel röviden és egyszerűen szívedet jóságos és bölcs mennyei Atyádhoz. Ha egész bizalmadat belé tudod helyezni, akkor hallgasd meg, mit mond neked lélekedben, és akkor tedd azt, amire Ő tanított téged.

Loyolai Szt. Ignác

Istenem, Te nemcsak azt kívánod, hogy saját magunkat legyőző és minden álmunkon túlnyúló reményünk legyen, hanem azt egyenesen kötelességünké is teszed.

Akármilyen haszontalan is vagyok és nagy bűnös, mégis a mennyországba juthatok. Te megtiltod, hogy kétségbeessem. Milyen hálátlan, lanyha és gyáva vagyok, mennyire visszaélek a kegyelmeddel! Istenem, Te mégis kötelességemmé teszed a reményt, hogy egyszer Nálad legyek, és szeretetedben és szentségedben Téged dicsérjelek.

Charles de Foucauld

Pusztai Sándor

Donum

*kaptál egy arcot
apád anyád arca*

*kaptál egy nevet
hordozd becsülettel*

*kaptál egy kezet
ne ereszd el ne ereszd el*

*kaptál egy szívet
igazíts rajta ha tudsz*

*kaptál egy világot
javíts rajta ha tudsz*

*kaptál egy életet
viseld el ha tudod*

*kaptál egy napot
még mindent jóvátehetsz.*

Josef A. Pilz

Valahogy

*Valahogy
a hallgatásnak
beléd kell ivódnia*

*Valahogy
a gondolatoknak
ki kell apadniuk.*

*Valahogy
a logikánknak
be kell rozsdásodnia.*

*Valahogy
a szónak
le kell foszlania*

*Csak akkor
kerülünk
fényességedbe.*

*Csak akkor
szédülünk
mélységedbe.*

Márton, ki a földön szegény és jelentéktelen, gazdagon megy az égbe, s onnan – remélem – oltalmaz minket: engem, aki e sorokat írom, és téged, aki ezt olvasod.

Sulpicius Severus

Mi is ott lehattunk

A Munkácsi Ifjúsági Kórus a Magyarok Dalostalálkozóján

A határokon túl élő magyarság énekeseit kórusba egyesítő művészeti csoport – a világon először – a millemcentenárium tiszteletére alakult 1996. augusztusában Kecskeméten a Pro Ars Nova Alapítvány és Kiss Katalin elnökhasszony szervezésében.

2000. augusztus 16-tól 21-ig került sor a Magyarok Világkórusa és Dalostalálkozója címmel zajló millenniumi rendezvénysorozatra.

A rendezvény célja, hogy felelevenítse az Országos Magyar Daláregyesület által 1870-től Trianonig sikerrel megrendezett Országos Magyar Dalosünnepek hagyományát, ezzel is erősítve és mélyítve a magyarság egyívé tartozásának tudatát és érzését.

Az alapítvány támogatásával mi is részt vehettünk ezen a találkozón.

Augusztus 18-án érkezünk meg a ránk váró programok fő helyszínére, Kecskemétre.

Egy rövid szusszanás után részt vettünk az evangélikus templomban megrendezett hangversenyen, ahol számos színvonalas kórus képviseltette magát: az Unitárius Gimnázium Kórusa Kolozsvárról, Romániából, a

Csermely Vegyeskar Kassáról, Szlovákiából, a Musica Humana Nőikar Marosvásárhelyről, Romániából, a Pro Musica Kamarakórus Szabadkáról, Jugoszláviából, a Kodály Zoltán Vegyeskar Kecskemétről, Magyarországról.

A rövid éjszaka után eljött a szombat, amitől talán mindannyian a legjobban féltünk. A szombati program a következő volt: Matiné hangverseny a Budapesti Néprajzi Múzeumban, utána látogatás a Parlamentbe. A délelőtti órákban a Kecskeméten elszállásolt kórusokért egy emeletes luxusbusz érkezett. E kellemes utazást követően kissé megszeppenve, de eredményesen szerepeltünk. A koncert után dicséretet is kaptunk azzal kapcsolatban, hogy csak mi adtunk elő Bartók műveket. Itt helyben kaptunk egy 2001 májusára szóló debreceni meghívást is.

Augusztus 20-án Tizsakécskén előbb a református templomban, majd a főtéren megrendezett Szent István-napi ünnepségen léptünk fel. Ezt követte egy ünnepi ebéd, egy pillantás a hűs Tisza strandjára és sietve vissza Kecskemétre, ahol a Dalosta-

lálkozó kórusainak hangversenye várt ránk a kecskeméti Főtéren.

Ez volt talán kis utazásunk legjobb fellépése, hisz a három nap alatt rengeteg gyakorlatot, tudást és bátorságot szereztünk. Meg szerettük volna mutatni azt, hogy mivel mi egyházi énekkar vagyunk, énekelhetünk akár világi, akár egyházi darabokat, fő célunk mégis mindig az Úr dicsérete.

A műsor fogadással és tűzijátékkal zárult.

Augusztus 21-én, hétfőn ellátogattunk az épülő Szentcsalád Templomba és Közösségi Házba, ahol mellesz szívrrel, szeretettel és a nagy melegben hűs üdítővel fogadott bennünket Jávorka Lajos és az ott lévő közösség. Elmondták, hogy milyen kapcsolat fűzi őket Kárpátaljához, és azt is, hogy mennyire ragaszkodnak hozzánk.

Többek között az 1998. november 5-i munkácsi árvíz idején a Jávorka Lajos atya által szervezett segélyben is részesült a város lakossága.

Még egyszer köszönjük a szervezőknek, hogy megtisztelő meghívásuknak eleget téve részt vehettünk e rangos ünnepségsorozaton.

Az Ifjúsági Kórus egy tagja

Barátok voltunk

Egy apácáról szól ez a történet, aki 50 évig a Szociális Missziótársulat főnöknővére volt Ungváron. Most lenne 100 éves. Ennek a társulatnak – többek között – volt egy üzlete, ahol bőséges választékból lehetett iskolai felszerelést meg tankönyvet vásárolni a gimnázium számára. Egy alkalommal vásárlás közben ismerkedtünk meg, 10 éves voltam akkor. Azt mondta: „Meglásd, mi még jó barátok leszünk!” Eleinte csak a szokványos dolgokat intéztük.

Mindenesetre barátságunk mélyült. Nagy művésze volt a hímzésnek. Ha megkértem, bármilyen mintát lerajzolt. Ő hívta fel figyelmemet a színek gazdag pompájára, a kivarrás sokféleségére. Édesanyámat, aki gyakran betegeskedett ebben az időben, rendszeresen, szeretettel és odaadással látogatta. Sok embernek segített önzetlenül. Például egy volt osztálytársam édesanyját is gyakran látogatta, és ha kellett, odaadón ápolta.

Amikor a rend feloszlott, Mikitáékhoz költözött. A házinéni fia az utolsó percig kitartott mellette. Telt-múlt az idő. Herta nővér lakást változtatott, ami elég messze volt. Itt már teljesen egyedül lakott, eleinte segítség nélkül. Ekkor

fogtunk mi össze: Laci, Gyuri és én, s elkezdtük az aktív kisegítést. Soha nem panaszkodott. Nyugodt, bátor lélek volt, pedig állandóan akadt problémák. A bevásárlást, mosást, közösen végeztük. Később aktívan bekapcsolódtak a Karitás tagjai is – Magyar Katalin és Tegze Szilvia. Egy alkalommal betörték a lakásába, elvitték a TV-készülékét, a rádióját. Alaposan kitisztították a lakását, de ő nyugalommal élte át az eseményt. Egy tél végén a cserépkályhából kipattanó szikra tüzet fogott, és Ő majdnem megégett. Az isteni gondviselés ellenben nem engedte, hogy lakása a tűz martalékává legyen. Herta nővér egészsége egyre jobban gyengült. Bohán Béla atya, Ungvár plébánosa közbenjárására Herta nővér egy egyházi személyek számára kijelölt házba került. A búcsúztatás nagyon megható volt. Nyolcan gyűltünk össze, nyolcan búcsúztattuk. Lélekben megnyugodva ült be az autóba. Katika kíséerte egészen Hejcére. Ott boldogan ismerte fel az ismerős helyet, ahol novíciaként élt. Otléte alatt többször váltottam levelet a gondnoknővel. Még 5 évig élt.

1999. december 6.-án hunyt el. A temetési szertartást is ott végezték el. Ez a mi barátságunk rövid története, ami kerek 60 évig tartott.

Kelentey Mária

Jézus Szentséges Szíve Családjának találkozója Beregszászon

Június 30-án ünnepeltük Jézus Szentséges Szívének ünnepét. Örömmel vettük mi, munkácsiak a hírért, hogy ezen a szép ünnepen Beregszászon Jézus Szíve Családtalálkozót tart Papp Sándor atya, amelyre szeretettel hív minden Kárpátalján lévő Jézus Szíve Családot.

Jézus Szentséges Szívének Családja minden embert szívesen fogad, mert mindenkinek lelki haszna van

az új családtag imájából. Feladata abból áll, hogy évente háromszor, kilenc napon át meghatározott időben imádkozzon. Ha egy tag a kilencedik napon befejezte kilencedét, egy másik kezdi el az imádságot, és ezzel biztosítja annak megszakíthatatlanságát. Ily módon ez állandóan tartó imádsággá válik, és így egy lelki családot alkotunk.

Az első Jézus Szíve Család Munkácson 1990. augusztus 15-én ala-

kult, azaz 10 évvel ezelőtt, Balogh Sándorné vezetésével.

Azóta már 8 Jézus Szíve Család működik-imádkozik Munkácson, s imájukkal arról gondoskodnak, hogy megszakíthatatlan imádság szálljon fel Urunkhoz, Istenünkhöz.

Ezért volt nagy az örömünk, hogy más Családokkal találkozhatunk, együtt imádkozhatunk. Izgalommal készültünk a találkozóra. Két autóbusszal (82 ember) indultunk ezen a június végi reggelen Beregszászba.

Szentségimádással, közös imádsággal kezdődött az ünnepség, amelyet ünnepi szentmise követett, ahol Sándor atya köszöntötte a jelenlévőket és megmagyarázta, milyen nagy kegyelem Jézus Szíve Családjának tagja lenni. Nagy lelki feltöltődéssel indultunk haza.

Köszönjük Sándor atyának a találkozó megszervezését, bonyolítását, azt, hogy részt vehettünk ezen az ünnepen, amit őszintén reméljük, több is követ ezután.

Örömünkre szolgált, hogy még a várpalánki Jézus Szíve búcsúra is elérkeztünk, ahol az ünnepi szentmisét Majnek Antal püspök úr celebrálta.

Dufinecz Mária
Munkács

IGELITURGIKUS ÚTMUTATÓ – 2000. november

1. sze.	Jel 7,2-4.9-14; 1Jn 3,1-3; Mt 5,1-12a	16. cs.	Filem 7-20; Lk 17,20-25
2. cs.	Jób 19,1.23-27; Róm 5,5-11; Jn 6,37-40	17. p.	2Jn 4-9; Lk 17,26-37
3. p.	Fil 1,1-11; Lk 14,1-6	18. szo.	3Jn 5-8; Lk 18,1-8
4. szo.	Fil 1,18b-26; Lk 14,1.7-11	zsoltárhét	
zsoltárhét		19. v.	Dán 12,1-3; Zsid 10,11-14.18; Mk 13,24-32
5. v.	MTörv 6,2-6; Zsid 7,23-28; Mk 12,28b-34	20. h.	Jel 1,1-4; 2,1-5a; Lk 18,35-43
6. h.	Fil 2,1-4; Lk 14,12-14	21. k.	Jel 3,1-6.14-22; Lk 19,1-10
7. k.	Fil 2,5-11; Lk 14,15-24	22. sze.	Jel 4,1-11; Lk 19,11-28
8. sze.	Fil 2,12-18; Lk 14,25-33	23. cs.	Jel 5,1-10; Lk 19,41-44
9. cs.	1Kir 8,22-23.27-30; Jn 4,19-24	24. p.	Jel 10,8-11; Lk 19,45-48
10. p.	Fil 3,17-4,1; Lk 16,1-8	25. szo.	Jel 11,4-12; Lk 20,27-40
11. szo.	Fil 4,10-19; Lk 16,9-15	zsoltárhét	
zsoltárhét		26. v.	Dán 7, 13-14; Jel 1,5-8; Jn 18,33b-37
12. v.	1Kir 17,10-16; Zsid 9,24-28; Mk 12,38-44	27. h.	Jel 14,1-3.4b-5; Lk 21,1-4;
13. h.	Tit 1,1-9; Lk 17,1-6	28. k.	Jel 14,14-19; Lk 21,5-11
14. k.	Tit 2,1-8.11-14; Lk 17,7-10	29. sze.	Jel 15,1-4; Lk 21,12-19
15. sze.	Tit 3,1-7; Lk 17,11-19	30. cs.	Róm 10,9-18; Mt 4,18-22

Interjú Pogány István diakónussal

Lehet, hogy a kedves olvasó szemében kicsit elkésettnek tűnik ez a mostani beszélgetés, és talán kicsit későinek tűnnek a most feltevésre kerülő kérdések, mert már eltelt néhány hónap Pogány István felszentelése óta, ám be kell vallanom, direkt banyagoltam ezt a riportot mostanáig, hogy a diakónusunknak legyen némi visszatekinténivalója is. Lehet, hogy akkor még frissek voltak benne az élmények, de ami engem érdekel (jól ismerve Öt), az a valóság mélyebben rejtőzik, s nem csupán élményszintű, és nem múlik el könnyen. A diakónusszentelés egyszeri dolog az ember életében, ünnep nemcsak a szentelendőnek, de mindannyiunk számára is. Egy fiatal ember megtalálta a célját, értünk, nekünk akar szolgálni, lenni, és mindinkább Krisztushoz igyekszik kapcsolni bennünket. Egy kicsit ebben a szellemben kérdeztem meg Öt néhány dologról.

Kérlek, István, beszélj nekünk a hivatásodról! Mikor, hogyan, kiknek a hatására alakult ki benned az elhatározás, hogy ilyen szolgálatba lépsz?

Most, visszatekintve azt tudom mondani, hogy ez még gyerekkorban ébredt fel bennem, bár akkor nem tudatosult bennem. A nagyszü-

leim és két idősebb ember, akiket szintén nagyszüleimnek tekintettem, Péter bácsi és Margit néni hatása volt az, ami elindított bennem valamit. Sok időt töltöttem együtt velük, és így egy kicsit a gondolkodásmódjukat, az életszemléletüket is átvettem. Tőlük és velük tanultam meg imádkozni, szerettem meg azt. Akkor kezdtem el elsőpéntekenként gyónni is, ami később rendszeressé vált. Volt még valami, illetve van, amit csak nemrég, egy-két hónapja vettem észre. A szent tárgyak, például a rózsafüzér, a kereszt, az érmék, a képek iránti tisztelem. Azt hittem, ez természetes, és minden-

kinél így van, de csak rövid ideje fedeztem fel, hogy mégsem. Az idő tájt éreztem először azt, hogy pap szeretnék lenni, bár még nem mertem bevallani senkinek. Ortutay atya egy szentgyónásom alkalmával rá is kérdezett. Aztán azt mondta, hogy keressem meg Öt. Ezt én a Szentlélek sugalmazásának tekintettem, és elmentem hozzá. Félévig hetente két alkalommal jártam hozzá, beszélgettem vele.

Én úgy tudom, hogy te szerzetesnek is készültél.

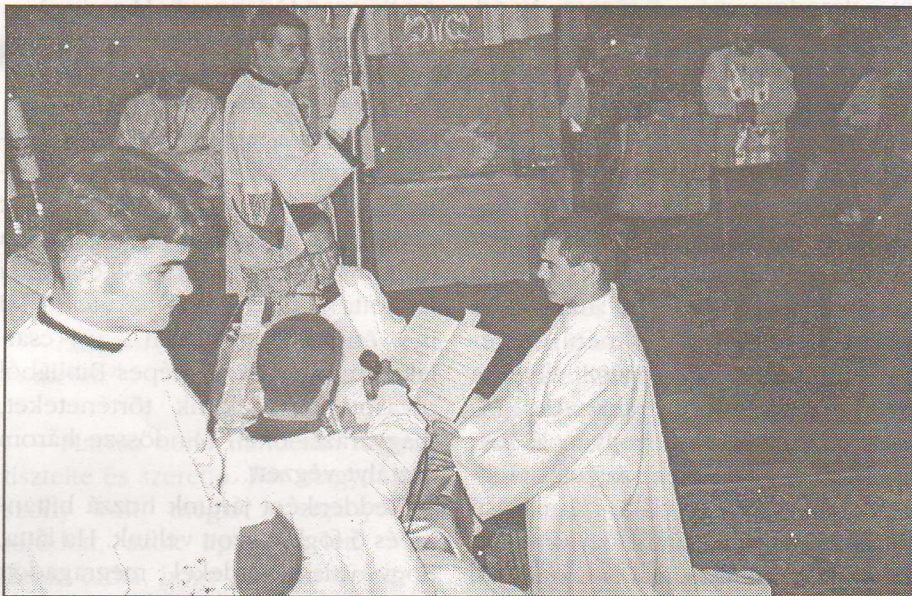
Úgy van. Az imádság mindig sokat jelentett nekem. Főként a szemlélődő imamódot szerettem volna elsajátítani, megtanulni. Vágytam rá, és egyszer egy jezsuita lelkigyakorlaton részem volt benne. Megtanultam tőlük. Később, talán emiatt is, szerettem volna jezsuita lenni. Ekkor már Egerben voltam. Sokat imádkoztam ezért, és végül a Szentlélek sugalmazására úgy döntöttem, hogy Kárpátalján, az egyházmegyémben maradok. A szemlélődő imamódot azonban megtartottam, és ma is mindennap végzem. Tehát jezsuita lelkiség, de idehaza, egyházmegyésként.

Mesélj nekem az egri szemináriumbeli tapasztalataidról! Mit tartasz

fontosnak a jelenlegi papképzésben, illetve te milyen változtatásokat javasolnál?

Én, alapjában véve, jónak tartom az egri szemináriumot. Szerintem a magyarországi szemináriumok közül a legjobb, és itt, természetesen, nem a tanulmányi szint nivóját értem. Az egri szeminárium jó értelemben vett konzervativizmusa az, amire én gondolok. Szerintem a kispapok többsége még nem egészen felnőtt huszonéves kora ellenére sem, és emiatt az egri szigor hosszú távon jó. Főként egy cölibátusra készülő fiatalembernek. Egyébként, szerintem, ez a normális.

Közben nagyon gyorsan elteltek az évek, és máris itt volt a diakónusszentelésed. Hogyan készültél rá, milyen érzések voltak benned ezzel kapcsolatban?

Tudtam, hogy szeretnék diakónus, majd pap lenni. Erre készültem öt évig, és ezt komolyan vettem. A szentelésnél pedig szerettem volna az imádságra figyelni. Az jó volt, hogy többször elpróbáltuk a szertartást, és nem kellett nagyon figyelni a technikai részletekre. Tudtam pontosan, hogy mikor mi következik, és ezért tudtam koncentrálni az imádságra.

Mit jelent számodra a diakonátus, mint diakonátus? Szolgálatot?

Lehet, hogy furcsán hangzik, de nem elsősorban. A szentelés számomra kapcsolódás Krisztushoz. A diakónusszentelés által kevésbé, a papszentelés által jobban kapcsolodom hozzá. Kapcsolódom az egy Krisztushoz, és nem csak örömben, de szenvedésben is. Most valahogy jobban érzékelem a gyarlóságokat. A sajátomat is, a paptestvéreimét is. Azelőtt is láttam azokat, de most jobban érzem, és ez pontosan az egy Krisztushoz, és így a hozzájuk való kapcsolódásom miatt van. Most már jobban hozzájuk tartozom, és emiatt a gyarlóságaink jobban is fájnak.

Mit tekintesz most elsősorban feladatodnak?

Nem kérdés. Ami a legfontosabb. Istenhez vezetni az embereket. És számomra fontos a sorrend, ami lehet, hogy önzően hangzik, de másképp szerintem nem megy. Elsősorban magamat, aztán a híveket.

Ez így még elmélet. Hogyan szeretnéd ezt a gyakorlatban megvalósítani?

Ezer és egy mód van erre. Az egyháznak vannak bevált módszerei. A hitoktatások, lelkigyakorlatok, lelki-beszélgetések, később, papként pedig még gyóntatások és szentmisék segítségével. Aztán persze imádsággal és az imádságra való tanítással. Szeretettel.

Hogy tekintesz a közelgő papszentelésed felé?

Készülök rá. A papszentelés, mint említettem, még nagyobb kapcsolódást jelent számomra Krisztushoz. Ez pedig a fentebb említettek szempontjából fontos. Szeretnék jó pap lenni.

Üzensz-e valamit az olvasóknak?

Igen. Azt, hogy ne csak olvassák az evangéliumot, hanem igyekezzenek, hogy az az életükben is látható legyen.

Köszönöm a beszélgetést!

Neo

Marcsa néni, a cigányok első apostola

Lehet, hogy az olvasók többsége számára ismeretlen ez a név, ám a következő beszélgetésből ki fog derülni, hogy nagyon sok ember számára, különösképpen pedig a viski cigányok számára nagyon is sokat mond. Marcsa néni, teljes nevén Deák Mária egész életét a viski cigányoknak szentelte. De ki is volt ő, mit is tett, hogyan is élt? Povpa Valér ferences szerzetesjelölttel, aki egyébként viski származású és Marcsa néni egyik „gyermeke”, beszélgettem el erről a különös, nem hétköznapi aszszonyról. Valért is nagyon közelről érintette Marcsa néni halálának híre – ő éppen Szegeden volt a ferenceseknél –, hiszen – és ezzel alig mondok valamit – sok mindent tőle tanult meg Istenről.

– Valér, kérlek, mesélj nekem Marcsa néniről! Mikor és hogyan ismerted meg őt?

– Akkor, körülbelül 6-7 éve, még a baptisták tevékenykedtek nálunk, Visken. Házról házra jártak Bibliával a kezükben, és térítették az embe-

reket. Marcsa néni szinte velük párhuzamosan járt, látogatta a családokat. Segítette őket, mindig adott nekik valamit, és – ez most annyira furcsának tűnik nekem – énekelni tanította a gyerekeket az utcán. Mi is – én és a testvéreim – így csatlakoztunk hozzá. A Képes Bibliából olvasott fel nekünk történeteket, magyarázta őket. Mindössze három osztályt végzett...

Keddenként jártunk hozzá hittanra, és ő foglalkozott velünk. Ha látta, hogy valami érdekel, megragadott minket, akkor feladatokat is adott. Például ruhaneműt kellett széthordanunk a rászorulóknak, vagy egyéb teendőket kaptunk.

A fiával élt otthon, aki egyébként az idő tájt szabadult a börtönből.

Ingerült fiatal emberek korábban megverték valakit, s bár ő csak passzív résztvevő volt, leültették. A fia ekkor már dolgozott, pénzt keresett, amit Marcsa néni, sokszor a fia bosszúságára, elosztott a szegényeknek. Kenyeret vett érte.

Mindig meghívott minket magához az imaórára. Ilyenkor téával és

kenyérrel kínált. Egész délután jártak hozzá.

– Mesélt valamit magáról?

– Hogyne. Gyakorlatilag árván nevelkedett. Az édesanyja korán meghalt, az édesapja pedig újra megnősült. Ő a nagymamájával élt, aki beteges volt. Szegények voltak, így dolgoznia kellett, hogy eltartsa magát meg az öreg, beteg nagymamáját. Emiatt csak három osztályt tudott elvégezni. Nagymamája is nagyon hamar meghalt.

Mindig nagyon vallásos és templomba járó volt, díszítette is a templomokat. Úrmezőre járt templomba, és ott miséket mondatott az emberek szándékaira. Betegeket is látogattott.

Amikor felépült az imaház, Ő volt az, aki elvállalta a vezetését. Később oda is költözött.

A férje részeges volt, sokszor bántalmazta a gyermekeiket. Őt is mindig bántani akarta. De Marcsa néni még benne is meglátta a jót.

– Azt mondtad, hogy ő vállalta el az imaház vezetését. Mit imádkoztatok, és hogyan működött az egész?

– Rózsafüzért, litániákat és persze saját imákat. Ez utóbbit nagyon is erőltette. Én eleinte nagyon szégyelltem magam, féltem megszólalni, de ő erőltette. Legalább két-három szót mindig mondanunk kellett. Egyébként mindig rávett minket, és végül teljesen megszoktuk, hogy saját szavainkkal is imádkozunk. Minden este jártak hozzá a fiatalok – a felnőttek ritkábban – imádkozni, 10 évesektől kezdve 25 éves korig. Minden este ugyanaz, rózsafüzér, litániák. Többször mondtuk is neki, hogy változtatni kellene, mert unalmas, megszokottá válhat, de ő nem engedett. Azt mondta, hogy mi csak hallgassunk, neki sugallat jött, hogy ezt így kell csinálni.

Azt mondta, hogy bár csak három osztályt végzett, Ő Isten iskolájába

Marcsa néni tanítványai körében

járt, és nem szükséges a többi. Mi csak ne legyünk nagyra a tudásunkkal. Ő megkapta a világosságot Istentől. Bevallom, néha kicsit meg is botránkoztunk rajta. Ahogy a sugallat jött neki, ő úgy cselekedett. Mi sokszor nem láttuk előre a dolgok alakulását, és ellenkeztünk vele, hogy másképp kellene csinálni, de ő nem tágitott. Később pedig mindig bebizonyosodott, hogy neki volt igaza. Mondok egy egyszerű példát. Egyik délutánra makarónit akartak főzni a fiataloknak, és már minden meg volt vásárolva, amikor ő azt mondta, hogy csak tea és vajás kenyér legyen. Mi ellenkeztünk, de ő a sugallatára hivatkozott. Aztán kiderült, hogy jól tette. Kevesebb gyerek jött el, és a sok makaróni csak kárba veszett volna.

– Szokott panaszkodni a betegségére?

– Mindig fejfájásra és szívbántalmakra panaszkodott. Amikor a fia börtönbe került, azt különösen nehezen viselte. Az idő tájt sok orvosságot szedett, amit egyszer kicsit túl is adagolt. Nagyon rosszul volt, aztán nem szedett többé semmilyen gyógyszert. Amikor mi megismertük, már nem szedett gyógyszert. Így néha két-három napig is gyötörte a fejfájás. A „lányai” masszírozták, így megítették rajta.

Körülbelül egy éve tudta meg, hogy rákos.

– Hogyan viselte magát a betegséget és a tudatot, hogy beteg?

– Nem nagyon akarta elhinni, hogy rákos. Azt mondta, hogy ő már látott rákos betegeket, de egészen mások voltak a tünetek, mint az ő esetében. Sajnáltuk. Nehezen tudta elviselni, hogy olyan betegségben szenved, amiből nem tud meggyógyulni, mert hiszen neki még rengeteg tennivalója, munkája van. Neki még hirdetni kell az evangéliumot, mert a tábor még nem tért meg teljesen.

Mi biztattuk, hogy meg fog gyógyulni. Hazudtunk.

Amikor Medugorjéból hazajöttem, meglátogattam. Már nagyon beteg volt, fel sem tudott kelni. A fia és a menyé voltak vele, majd én is ott maradtam. Akkor már tudta, hogy meg fog halni, és békével, már szinte vágyódással gondolt a halálra, mondván, hogy milyen jó lesz ott. És közben mosolygott...

– Hogyan fogadták a halálhírét az emberek?

– Marcsa nénit mindenki nagyon tisztelte és szerette. Bár magyar aszszony volt, mégis a cigányokkal törődött, azok apostola lett. Mindenki tudta, hogy nagyon beteg, és kétszer is elterjedt a halálhíre. Már feküdt, és a gyerekek nem tudták pontosan, mi van vele. Egyik azt hallotta, hogy rosszul lett, elmondta a másoknak, aki hozzátett valamit, és így tovább, végül az jött ki belőle,

hogy meghalt. Az emberek, jó értelemben mondván persze, készültek már arra, hogy meghal.

Én akkor éppen Szegeden voltam. Megrázott a hír. Hazautaztam a temetésére, amit szintén nehezen éltem át.

Egyébként meg kell mondjam, nagyon érezzük a hiányát. Mostanában olyan üres az imaház... Már kevesebben járnak az imaóra, a múltkor is csak ültünk ott, Kati néni és én... Bár talán most az őszi munkák miatt maradoznak el a fiatalok. Máskor is így volt, csak most valahogy más...

– Nagyon köszönöm a beszélgetést, Valér, és már csak egyetlen kérdésem lenne. Ha egy mondattal kellene jellemezned Marcsa nénit, mit mondanál?

– Nincs még egy ilyen...

Neo

Huszonkét esztendeje választották pápává II. János Pált

Huszonkét esztendeje, 1978. október 16-án választották pápává Karol Wojtyła krakkói bíboros érseket. Este hat óra 18 perckor szállt fel a fehér füst a Sixtus-kápolna kéményéből és háromnegyed hétkor Pericle Felici protodiákonus bíboros jelentette be a Szent Péter téren várakozó hatalmas tömegnek az örömhírt: „Habemus papam!”

Első beszédében azt mondta önmagáról, hogy „távolról jött.” Huszonkét éves péteri szolgálata azonban éppen azt bizonyítja, hogy mennyire közel tudott kerülni az emberekhez. Egy generáció nőtt fel ezalatt, akik számára a név, II. János Pál pápa és hozzá a kép, a fehér ruhás és most már lassú léptű pápa olyannyira megszokott, hogy szinte elképzelhetetlen az élet az ő buzdító szava és bátorító jelenléte nélkül. Méltán illik rá az évezred Mózese kifejezés, melynek tartalmát rögtön megválasztásakor testamentumként hagyta rá tisztelt és csodált mestere, Wyszinski bíboros: „Neked kell átvezetned az egyházat a harmadik évezredbe!” Most egyre közelebről látni azt az átlépést az új évezredbe, annak első esztendejébe, 2001-be. A zarándok pápa – Krisztus örömhírének fáradhatatlan hirdetőjeként – azonban a Lélek ösztönzéseire figyelve mindig újabb és újabb tervek sző. Augusztusban jelentette be a következő Ifjúsági Világtalálkozó színhelyeként 2002-ben a kanadai Torontót, most vasárnap a Fülöp-szigeteki Manilát választotta a családok újabb, 2003-ban sorra kerülő világtalálkozájának otthonául. Eddigi gyakorlatának megfelelően szeretne elmenni Óceániába, hogy a földrész római kontinentális színódusa után ott tegye közzé apostoli buzdítását. S ha nem is jelentették be hivatalosan, újból szeretett hazájába készül, immár kilencedik alkalommal. A pápa nem mondott le tervéről, hogy meglátogassa Irakot és egy másik terve szerint a szíriai Damaszkuszban felkeresné Pálnak, a népek apostolának lábnyomait. De várja őt Fehéroroszország, a napokban pedig Ukrajna magasrangú állami vezetői hívták ismételten Rusz földjére. A bizalom világméretű zarándokútját járja tehát, nem szab határt a Gondviselés adta lehetőségeknek, és reméli, hogy utolsó leheletéig – miként Mária földi életében – engedelmes eszköze lesz Isten irgalmas szeretetének. MK

Lelkigyakorlat Jónással

Lapunk e számában egy lelkigyakorlatba, egy elmélkedésbe fogunk, melynek vezetője Jónás próféta, aki kívül ugyan Jónás, belül azonban Jézus Krisztus. A neve, JÓNA (10-6-50-5) galambot jelent. Egyébként a galamb az Énekek énekében gyakran előfordul. Fogjunk hát hozzá a Jónásról való elmélkedéshez!

Vajhi dvar-Adonáj el-Jóna ven-amitáj lémor. És lőn az Örökkévaló Igéje Jónáshoz, Amittáj fiához, mondván. Az Örökkévaló Igéje, nem annyira micsoda, hanem kicsoda. A Bölcsesség, a Fiú, Jézus. Apja neve, Amittáj (1-40-400-10), gyökerében az emet, az igazság szóval rokon. Jónás könyvét az engesztelés napján, Jóm kippurkor olvassák a délutáni, azaz mincha imakor, ami az esti áldozatot helyettesíti. „Kum léch el-ninövé ha ir hagdola ukra aleha ki-alta raatam löfanaj Kelj föl, menj Ninivébe, a nagy városba, és kiálts reá, hogy felszállt a gonoszságuk színem elé!” Most még nincs szó arról, hogy még negyven nap és Ninive elsüllyed, hanem csak annyi, hogy Ninivének, a nagy városnak a gonosz-sága felszállt a „szíнем” elé. Kérdés, hogy ha el kell mennie Ninivébe, akkor miért hangzik el még az is külön, hogy kelj fel? A felkelés a feltámadás szóval azonos. Szent Lukácsnál olvassuk Máriáról az angyal eltávozása után, hogy még azokban a napokban „felkelt” anasztasza és elment a hegyekbe sietséggel. Külön elhatározás szükséges ahhoz, hogy felkeljen valaki, és ahhoz, hogy el is menjen valahová. A prófétáknál gyakran olvassuk, hogy menniük kell az Úr felszólítására. Ábrahám pátriárka próféta volt, amint egyiptomi tartózkodása alatt elhangzik róla. Néki szólt még a pogány környezetben és még akkor, amikor ő is pogány volt: menvén menj. Ábra-

hám nál nem határozta meg az Örökkévaló az irányt és a helyet, ahová mennie kellett, hanem csak az elszakadást a családjától, szülőföldjétől. Jónásnak azonban pontosan megmondja az Örökkévaló, hogy Ninivébe menjen. Ugyan miért teszi hozzá, hogy a nagy városba? Nem tudunk arról, hogy másik Ninive is lett volna. Azonban hangsúlyt helyez az Örökkévaló arra, hogy Ninive nagy város. A szentírás-magyarázók szerint Ninive azért kapja a nagy város jelzőt, mert az egész világot képviseli. Amikor az Üdvözítő a tanítványait felszólítja, hogy menjetek el az egész világra és hirdessétek az Evangéliumot minden teremtménynek és kereszteljétek meg őket, azt is hozzát teszi, hogy aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni, aki nem hisz, elkárhozik, akkor Ninivébe a nagy városba küldi őket, és azt bízza rájuk, hogy megtérésre szólítsák fel. Vagyis a világ gonosz-sága felszállt Istenhez. A héber szó kara (100-200-1) annyit jelent, mint kiáltani, hívni, kihívni, prédikálni, ígét hirdetni, idehívni, valamire felhívni, meghívni, sürgetni, összehívni, néven szólítani, megnevezni, hangosan olvasni, felolvasni, szólítani. A teremtés elbeszélésében többször olvassuk, hogy Isten elnevezte például a világosságot nappalnak, és a sötétséget éjszakának stb. Ilyenkor a kara ígét használja. Tehát személyes kapcsolatteremtéséről van szó, amikor Jónásnak meg kell szólítania Ninivét, a nagy várost. Arra is érdemes ráfigyelni, hogy Ninivéhez szól Isten a próféta által, holott Ninive, a nagy város gonosz. A gonosz-sága felszállt Isten elé. Ala (70-30-5) annyi, mint felszállni, felemelkedni. Ha ugyanezt a három mássalhangzót másként ejtjük, akkor egészen elégő áldozatot jelent, amikor az áldozati állatból nem tartanak vissza semmit,

hanem egészen elégetik az oltáron Isten számára. Mintha azt is érezni lehetne, hogy Isten nem haragszik a városra, hanem csak a gonosz-sága bántja. Az Apostolok cselekedeteiben olvassuk Kornéliusz századosról, hogy „imái és alamizsnái felszálltak Isten színe elé, és Ő megemlékezett” a századosról. Tehát nemcsak a gonosz-ság száll fel Isten színe elé, hanem a jótett is. Még többet megtudunk erről a misztériumról, ha hozzáolvassuk a Szentírásból Szodoma és Gomorra, a szintén pogány városok esetét. „Azt mondta – Ábrahámnak – az Úr: Szodoma és Gomorra ellen sok a panasz és jajkiáltás, és a bűnük igen súlyos. Lemegyek hát, és megnézem, hogy megtudjam, vajon teljesen a hozzám szállt kiáltás szerint cselekedtek-e vagy sem!” Tudjuk, hogy a két városban erőszakosak voltak az emberek és nem fogadták be az idegeneket. Amellett a természetellenes fajtalanság is jellemző volt rájuk. Mivel az árvák és özvegyek panasza égbe kiált, azért mondjuk égbekiáltó bűnnek. De érdemes megfigyelni, hogy Isten nem sújt le a két bűnös városra, hanem Ábrahámot provokálja, járjon közbe értük. Jónást is azért küldi, mert nem akarja megsemmisíteni a bűnösöket, hanem bűnbánatra inteni. A későbbiekben tapasztalhatjuk a próféta bűnét. Jeremiást fel kell szólítania Istennek, hogy hagyja abba a közbenjáró imát a bűnösökért, annyira komolyan vette a próféta kötelességét, a közbenjárást. A rossz-ság a héberben ra (200-70). Ha más magánhangzóval mondjuk ki, akkor pajtást, felebarátot jelent. Valójában a felebaráttal, a szomszédal van baja az embernek. Ezért is rokon a két fogalom külső alakja.

*folytatjuk
Urbán testvér*

Aradi vértanúk emlékezete

A világot, s vele az időt Isten teremtette. De az idő önmagában olyan, mint egy üres könyv. Lapozva benne akkor ismerjük föl szépségét, amikor az ember sorsát, keresését, emberi méltóságát tárja elének. Az ember nélkül nincs célja az egész világnak. Az ember kezében viszont, ha csak magának foglalja le a világot, minden összeomlik. Igazi szépséget, ragyogást és célt oly mértékben nyer az ember által megszemélyesített világ, amennyire az ember az őt teremtő Istenre, s végtelen szeretetére válaszol. Így népesedik be az idő, s válik történelemmé, amelyben lapozva emlékezhetünk. Ez az emlékezés nemcsak a múltat tárja elének, hanem az isteni szeretetet hűsége által a jövőbe is bepillantást enged. Tehát a remény hordozza, s formája az embert Isten teremtő társává. Az ember a szereplő, Isten a rendező.

Így lapozunk bele a történelem lapjaiba, csak néhány napot kiragadva, Isten fényével megvilágítva:

Október 4, október 6, október 8. Önmagukba üres számok. Tartalmukból merítve felmérhetetlen a gazdagságuk.

Október 4. Előttünk áll egy ember, akit a világ kényeztetni akart. Szülők, barátok rajongó szeretete, a pénz megszámlálhatatlan sokasága, dicsőség, hírnév vonzó távlata. De ez az ember, aki szabad és lelke végtelen vágyik, elfordul mindentől, s koldusszegényen marandóbbra, végtelen gazdagságra talál. Döntése egyéni, saját személyére vontakozik, de korszakot jelöl meg, a világnak új irányt mutat. Uralkodók, népeikkel együtt új fényben látják a jövőt. Assisi Szent Ferenc, akinek a lelkét Krisztus gyújtotta lángra, az emberré lett Isten mindenható jóságával és alázatával öleli át a békét és otthont kereső embert. Szegény és gazdag mellette testvérré válik. Isten gyó-

gyító kegyelme tölti el a büntől sebzett emberi szíveket.

De mit kezdünk az isteni gyógyítással, ha az ember is pusztítani, sebezni akar? Mit kezdünk az igazság és szabadság világító eszményével, ha diktátorok és birodalmak könyörtelenül sárba tipornak eszméket, személyeket és népeket, ha hiábavalónak tűnik minden szent lángolás és fölládozott élet? Mennyit és mennyit adott ebből a hosszú emberi történelem! Vajon igaz rá Krisztus szava: „ha a búzaszem földbe hull és elhal, bő termést hoz”? Vagy elakadt, netán visszafordult a történelem kereke az emberi tragédiák által?

„... amint Nagypénteken mindig az Úrnak halálát hirdetjük, mígnem eljövend, a vértanúk napján mindig azokra gondolunk, akik éppúgy veszték el az igazságért, mint Ő, a legnagyobb bajnoka az örök igazságnak”. /Kacziány Géza: Magyar vértanúk könyve. 1905./

„... mert nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaikért.” / Jn.15,13/.

Minél igazságtalanabb és könyörtelenebb az ítélet, mely emberek s népek életére tör, annál hatalmasabb és diadalmasabb a szeretet, mely maradandóbb és méltóbb életet teremt, az embert az elmúló idő fölé emelve.

Így 1849. október 6-a hazánk s népünk történelmében nem szegényfolt és nem gyásznap, hanem Istentől kapott hivatásunknak s jövőnknek ígéretes magvetése.

De miben, kikben kel életre az elvetett mag, s miként hoz gyümölcsöt, kik lesznek élvezői, kiket táplál egy gazdagabb életre?

Népünk történelme éppúgy gyökere lesz a jövő évezrednek, mint minden igaz áldozat bármely nép történelmében.

Október 8. Talán a nagyvilágnak nem sokat jelentett mindeddig ez a nap s a benne rejülő ünnep. Csak mi

magyarok tudhatjuk, sejtettünk rá a titokra, mit jelentett zivataros évszázadokon át az Édesanya vigyázó, óvó szeretete, mely beköltözött és meggyógyított a leghalálósabb sebeinkből is. Szent István az emberi remények elvesztével népének sorsát Krisztus Anyjának, a Boldogságos Szűznek oltalmába helyezte. Ezért született oly sok ima, ének, dicsérő himnusz és esdeklő fohász népünk szívéből a Magyarok Nagyasszonyához, Királynőéhez. Neki köszönhetjük, hogy ezer éven át, bár sokszor megtépázva, megmaradhattunk hitünkben, s vállalhattuk Istentől ránk szabott sorsunkat, hivatásunkat.

Miért tehetem múlt időbe, hogy a világ eddig nem ismerte titkunkat s reményünket?

A III. évezred küszöbén, 2000. október 8-án, Magyarok Nagyasszonyának ünnepén, emlékezve az ezeréves szentistváni téttre, II. János Pál pápa, Róma püspöke az egész Egyházat, s az egész világot följajánlotta a Boldogságos Szűznek. A sokféle veszélybe került ember, aki utat keres a jövőbe, nem indulhat útnak az Édesanya szeretete nélkül. Az az ember, aki családjában megtagadja édesanyját, nem méltó az emberi névre. Az emberiség, amely Üdvözítőjének legtisztább s legszentebb Édesanyját megtagadva, visszautasítja életéből az anyai szeretetet, lemond az életről, lemond a jövőről.

A harmadik évezred csak az emberi méltóság igazi szépségében, az egymásra talált emberi nagy-család önfeledt szeretetében képzelhető el.

Így tisztelgünk a népek nagy családjának hős fiai előtt, s így irányítjuk tekintetünket reménnyel az Istentől kijelölt jövő felé. Úgy legyen.

Papp Tibamér OFM

A családok harmadik világtalálkozója a Szentatyával

A gyermekek, a család és a társadalom tavasza

Az üdvösség hajnalán az angyal egy gyermek születését hirdette meg, ami tulajdonképpen az ember születését jelképezi. A gyermek öröm nemcsak a szülőknek, hanem az egész társadalomnak is. Mégis miért látunk annyi szenvedő, fenyegedett gyereket? Szenvednek az éhségtől, betegségektől, elesnek a háborúkban, eldobják őket a szülei, ház és haza nélkül maradnak. Mit kell tennünk, mi a megoldás?

Idén harmadszor rendezték meg a családok világtalálkozóját a Szentatyával, melyet a csaláért felelős pápai tanács készített elő, és amelyre október 14-én és 15-én került sor Rómában. Ezelőtt már két alkalommal volt hasonló rendezvény: 1994-ben, a Család Évében Rómában, és 1997-ben Rio de Janeiróban. A mostani találkozót megelőzte a püspökök közös jubileuma, ugyanitt Rómában, ahol a főpásztorok a Szentatyával együtt felajánlhatták egyházmegyéjüket, híveiket, illetve az egyház sejtjeit, a családokat a Szent Szűz oltalmába.

Minden találkozó struktúrája egyszerű: bevezető ének, Miatyánk, majd egy szentírási részlet. Egy rövid elmélkedés, majd az Üdvözlégy, egy imádság és egy befejező ének elimádkozásával zárul az összejövetel.

Az előadások, az elmélkedések vezetői kifejtették, hogy a mai kor mennyi veszélyt hordoz a gyermek életére, testi-lelki egészségére nézve. Foglalkoztak korunk ezzel kapcsolatos felmerülő kérdéseivel. Igaz-e, hogy a gyermek ajándék a szülőknek, a társadalomnak? Semmi sem mutatja ezt. Csupán statisztikai adat egy ember születése? A szülő számára nehézségek adódnak belőle, új költségek, stb. Nem ajándék tehát a gyermek? Csak elvenni jön, és nem adni? A gyerek helyet foglal a világban, pedig úgy

tűnik, hogy egyre kevesebb hely van. Hoz-e valamit a család, a társadalom számára?

A gyermek önmagában ajándék, a testvéreinek, a szüleinek, az egész családnak. Az Ő élete önmagában ajándék. A tudományos, technikai fejlődéssel az ember hatalma a természet fölött növekszik, viszont ezzel párhuzamosan nemcsak egy új és jobb emberiség megalkotásának reménye nő, hanem a jövő felé való aggodalom is. Sokan megkérdezik, hogy van-e értelme élni, talán jobb lenne meg sem születni, van-e értelme másokat az életbe hívni, akik majd talán átkozni fogják a saját létüket ebben az erőszakos világban. Egy élettelenes mentalitás született ("Anti-life mentality").

Az egyház állhatatosan hisz az emberi életben akkor is, ha az gyenge és szenvedő, akkor is csodálatos ajándéka az Istennek. Az egyház az élet pártjára áll, és minden emberi életre kimondja az Igent, az „Amen”-t. Elítéli mindazt, ami a gyermekek elfogadását igyekszik akadályozni. A saját képére és hasonlatosságára megalkotott ember és asszony megteremtésével az Isten megkoronázza és a tökéletességre segíti kezének művét. A szeretetében való speciális részvételre hív meg: átadni az életet. Ez a családok alapfeladata. Jele és gyümölcse a házastársi szeretetnek, a házások teljes és kölcsönös önjajándékozásának, anélkül, hogy elhomályosítanánk a házasság más céljait. Ez együttműködés a Teremtő szeretetével. És nemcsak a gyermek születése a fontos, hanem morális, lelki stb. nevelése is. Odaajándékozása az egyháznak, a világnak. Amikor a férfi és a nő a házasságban odaajándékozzák önmagukat egymásnak, és egy testté lesznek, akkor az

ajándék valóban belép az életükbe. Ezen ajándék nélkül a házasság üres lenne, míg ezzel együtt a szülők közösségévé válik. A „mi fiunknak”, a „mi lányunknak” hívják a gyereket, aki az Úr ajándéka. Az Isten az embert mint személyt, mint önmagához hasonlót akarja. Minden embert önmagáért alkot. Ez mindenkire érvényes, azokra is, akik betegnek születnek. A foganás pillanatától az új létező arra van rendelve, hogy embersége teljeségét fejezze ki. Ez mindenkire vonatkozik. Az ember az élet teljeségére van meghívva, amely meghaladja földi létének dimenzióit, és amely az Isten létében való részesedésnek felel meg. Ennek a természetfölötti meghívásnak a szépsége mutatja az emberi élet nagyságát és értékét. „Nem jó az embernek egyedül.” Isten „megalkotta az embert, férfinak és nőnek alkotta”, majd megáldotta őket, és azt mondta: „Növekedjétek és szaporodjatok!”. Ez nem csak egy biológiai aktus, mert az emberi apaságban és anyaságban az Isten önmaga van jelen. A nemzés – teremtés. A férfi és a nő valóban részesei az Isten uralmának, ami a felelősségükben is megmutatkozik. Ez a felelősség csúcspontját éri el az élet ajándékozásában.

A II. Vatikáni Zsinat: "A gyermekek nemzése mélységesen emberi és ugyanakkor vallási esemény, mert benne a házastársak „egy testté lesznek”, és az Isten önmaga is jelen van.

Az apaság és az anyaság konkrét felelősséget fejeznek ki. A két dimenzió nem választható el egymástól. A házastársak egy speciális felelősség pillanatában élnek, és mivel Isten munkatársai az élet átadásában, felelősséget hordoznak szexuális magatartásukban, életükben, hogy vágyuk ne csak önzés

legyen. Az emberi élet a születés előtt és után nagy bizonytalanságban van, de ugyanakkor kezdeti fogva az Isten tervében szerepel. „Mielőtt megformálódta volna az anyaméhben, már ismertelek.” Az Újszövetség is ezt erősíti meg.

A mai világ veszélyes a meg nem születettekre is. Az ember élete Istentől jön, az Isten az egyetlen Úr, az ember nem rendelkezik vele. Az emberi élet a legnagyobb emberi jó, amit mindenkinek védenie kell. Minden személynek joga van az élethez. (Emberi Jogok, Szent-szék...) Az ember a fogantatás pillanatától kezdve személy.

Sajnos államilag törvényes dolog lett az abortusz. Felcserélődött a „bűntény” és a „jog” szó? „A halál kultúrájának” korszakában élünk.

Minden bűntény közül, amit az ember az élet ellen elkövet, az abortusz a II. Vatikáni Zsinat tanítása szerint a legundorítóbb. Manapság persze ez elhomályosult az emberek tudatában. Szinte visszhangzik a próféta kiáltása: „Jaj azoknak, akik jónak hívják a rosszat, és rossznak a jót, akik felcserélik a fényt a sötétséggel, a sötétséget pedig a fényvel.” Pontosan ez történik az abortusz esetében. Kik felelősek ezért? Nemcsak az anya, nyilvánvalóan, hanem az apa is, és nemcsak akkor, amikor kifejezetten erre ösztönzi az anyát, hanem akkor is, amikor magára hagyja ezzel a problémával, és nem akar tudomást venni róla.

Ezen a találkozón a gyermeket fenyegető veszélyek, a vele kap-

csolatban felvetődő negatív kérdések mellett kifejtésre kerültek a gyermek jogai is. Joga van a szeretetre, joga van elfogadottnak és neveltnek lenni. Joga van a szexuális nevelésre, és mindenekelőtt joga van a hitben való nevelésre is. Joga van arra, hogy a szüleitől megismerje az Őt teremtő Istent, hogy megtapasztalja Isten szeretetét.

Ezen a jubileumi találkozón részt vett Kárpátalja apostoli kormányzója, Majnek Antal is. A többi püspökkel együtt imádkozott a kárpátaljai hívekért, családokért. Mindennapi imáinkkal mi is csatlakozunk imádságaikhoz, és gyermekeink jövőjének kérdését velük együtt tegyük az Úristen színe elé!

Neo

HÍREK

Ukrajnai ifjúsági zarándoklat Berdicsivbe

Idén júliusban az ukrajnai ifjúság ismét Berdicsivbe, a Szűzanya kegyhelyére, egy karmelita kolostorba zarándokolhatott. A hagyományos többnapos gyalogos zarándoklaton a kárpátaljai fiatalok is részt vettek. A beérkezés időpontja július 15-e volt. Az előesti szentmisét Majnek Antal püspök celebrálta a többi szerzetes pap-estvérrrel együtt. Másnap, a Kármelhegyi Boldogasszony napján Nikola Eterovics, pápai nuncius mutatta be az ünnepi szentmisét.

Idei ifjúsági táborok

A táborozás szempontjából az idei nyár sem panaszkodhat a termésre. Ismét ifjúsági táborok sorozata került megrendezésre. Lassan hagyományos táborozási helynek mondható már Gyertyánliget, Királyháza és persze Bustyaháza. Mindhárom helyen már évek óta rendeznek ifjúsági táborokat, nyaranta többet is. Az idei Hit és Fény tábor pedig semmiképpen sem szabad kifelejtenünk a sorból.

Családok találkozója

Szlatina egy lelki gyakorlatnak is otthont adott idén nyáron. Méghozzá nem is csak olyan szokványos lelki gyakorlatnak. Ugyanis Bíró László, családokért felelős püspök tartott kárpátaljai családok számára egy lelki tornáztatást. Ne felejtjük el, hogy a családok, a jó keresztény családok a társadalom alappillérei és jövője. Imádkozzunk mi is értük!

Cursillo

A lelki gyakorlatok pedig minden időben fontosak. Szeptember 21. és 24. között férfiak számára tartottak Cursillót Nagyszőlősen. Hogy milyen lehetett, azt az egyik résztvevő szavaival szeretném csak érzékeltetni: „Jövőre, ha lesz, ismét megyek.” Mert a lelki gyakorlatoknak mindenkor van idejük.

II. János Pál pápa jövőre Ukrajnába készül

II. János Pál pápa ukrajnai látogatása a jövő nyáron lehetséges – erről tárgyalt Kijevben Mikola Zsulinszkij miniszterelnök-helyettes és Nikola Eterovic érsek, ukrajnai pápai nuncius. II. János Pál már korábban kapott hivatalos meghívást Ukrajnába. Az ukrajnai kormány sajtóosztályának közleménye szerint a látogatással való elvi egyetértés jeleként Kijev nagykövetet nevezett ki a Vatikánba. Zsulinszkij szerint a katolikus egyházfő látogatása Ukrajna függetlenségének 10. esztendejében nem csupán az ukrajnai katolikusok számára lenne kívánatos, de rendkívül fontos lenne az egész nép számára is. A pápai nuncius hangsúlyozta: ukrajnai látogatása során II. János Pál az összes ukrajnai felekezet képviselőivel találkozni kíván. Zsulinszkij tájékoztatta a Vatikán képviselőjét a vallásszabadságról és az egyházi szervezetekről szóló törvény módosításának készülő tervezetéről, amelyet várhatóan novemberben tárgyal a kijevi parlament. A módosított törvény értelmében az egyházak jogi személyi státust kapnának. A találkozó végén a pápai nuncius méltatta az ukrán államnak a vallásszabadság terén tanúsított toleranciáját, amely elnyerte a nemzetközi közösség elismerését. (Magyar Kurír)

FŐLEG REBEKA (2. rész)

Ugyan miért nevezi Boldog Ábrahám az Örökkévalót az Ég Istenének, holott előzőleg az ég és a föld Istenének nevezte? Nem tagadja meg most sem, holott az ég Istene a föld Istene is, de most a szolga tekintetét a földről jobban az ég felé akarja irányítani. A történések egyszerre földiek és égiek. „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet” – olvassuk a Biblia első mondatában. De ezt követően mindjárt a földről beszél, ám úgy, hogy a háttérben az ég van. Gondoljunk csak a János evangélium negyedik fejezetére, ahol Jézus Jákob kútjánál a vízről beszél. Azzal kezdi, hogy szomjas és földi vizet kér, de szép lassan rátereli a szót az égi vízre. Ábrahám pátriárka a földön járt, de égi indításra hagyta el szülőhelyét. A hit vezérelte. Most arra készül, hogy szolgájában a hitet elmélyítse, és amit tesz, abban a hit szempontjai érvényesüljenek.

Ábrahámmal beszélt az ég Istene, akinek Örökkévaló a neve. Ábrahám most ígét hirdet. Hitvallást tesz Elizernek. Az Ég Istene, az Örökkévaló személyesen intézte Ábrahám dolgát. Ő fogta meg és emelte ki apja házából és rokonsága országából. Ő beszélt neki, ő esküdött meg neki, mondván, hogy ivadéknak adja ezt, vagyis Kánaán országát. És most az eddiginél is égibb szempont következik: Ő elküldi a szolga előtt az angyalát, és meg fog történni az, amiért a szolga küldetést kap: feleséget vesz Ábrahám fiának, Izsáknak.

Látjuk, hogy itt annyira a hit világába kerülünk, hogy szinte eltűnnek a földi szempontok. Ábrahámnak megcáfolhatatlan bizonyítékai vannak; nem a kezében, hanem a szívében. Isten szava, Istennek esküvel megerősített ígérete. A Bibliában, a zsidókhhoz írt levél 11. fejezetében erről a hitről van szó. Ráadásul éppen Ábrahámmal kapcsolatban. Nem hiába nevezi őt Szent Pál hitünk atyjának. A római martyrologium, a liturgikus reform előtt október 9-én emlékezett meg Ábrahám pátriárkáról, minden hívő atyjáról.

Ki ez az angyal, akiről Ábrahám beszél? A karácsonyt megelőző hét napon át hívogatja az egyház a Fiúistent, a Bölcsességet, az Angyalt, Aki Mózeshez szólott. Tehát az Ige az, Aki küldöttként, angyalként megy Elizer előtt. Ábrahám biztos ebben. És nem is idegen ez az angyal Ábrahám számára, hiszen valamikor megjelent előtte a három angyal, akik a Szentháromság személyei voltak. Megvendégelte Őket, és utána az egyik személy visszamaradt Ábrahámmal közölni Szodoma sorsát, míg a másik kettő, akiket az első, az Atya, küldött, lement Szodomába. Szent Ireneusz egyházatyja a Fiút és a Lelket az Atya két karjának tartja, akiket küld. Most az Atya – Ábrahám meggyőződése szerint – a Fiút küldi a szolga előtt, és neki lehet majd megköszönni, hogy feleséget tud hozni Ábrahám fiának.

„Ha pedig nem akar az asszony eljönni utánad – folytatja Ábrahám pátriárka – akkor föl leszel mentve ezen esküm alól, csak fiamat ne vidd oda vissza.” A szolga tehát nem köteles feleséget hozni Ábrahám szülőföldjéről, amennyiben az illető leány nem akar utánajönni Kánaánba. Az eskü nem kötelezi tovább. Észrevehető a komolyság, amellyel ezt a „szerződést” megkötik. Ábrahám már kötött ilyen egyezséget Sára temetésekor, és Jákob, az unoka is pontosan meghatározza később Bételben a fogadalom szövegét, amit Istennek tesz, majd a szerződést is jövődő apósával.

Amikor a katolikus templomban házasságot kötnek, nagyon is hivatalos kérdések és válaszok hangzanak el, sőt, a régi osztrák–magyar monarchia volt területén, így Magyarországon is hozzáteszik a házassági esküt. Innen az esküvő elnevezés. De ne feledkezzünk meg a szerzetesi fogadalomról, és a papszentelelkor elhangzó hivatalos kérdésekről és válaszokról se. Csak örülni lehet annak, hogy a keresztelek vizszakapja eredeti komolyságát, amióta a felnőtt keresztelek száma

növekszik. Erre a komolyságra készít elő az újra bevezetett katekumenátusi intézmény.

Ma, amikor tekintélyét veszítette a hűség, mind a házasságnál, mind a papi és szerzetesi állapotnál, érdemes az ősatyákra figyelni, és példájukat követni. Persze, ehhez az is hozzátartozik, amit Róma hangsúlyoz: „Bármilyen kevés a papok és szerzetesek száma, nem szabad könnyelműen a rendekhez vagy a fogadalmakhoz bocsátani azt, akinél a legkisebb kétely merül fel az alkalmasságot illetően.”

Vajjaszem haeved et jado taha jerech avraham adonaju vajjisava lo al hadavar haze. „És odatette a szolga a kezét Ábrahámnak, az urának ágyéka alá és megesküdött neki erre a dologra.” Amikor azt mondja, erre a dologra, érdemes az eredeti szót megnézni, mert a „davar” a dabar (ige, szó, beszéd) jelentésű. Nem mondja meg az Írás, vajon megismételte-e szolga az előbb elhangzott szavakat, de éppen a hallgatásával húzza alá.

Mert a Szentírás, az egyházatyák szerint többet mond a hallgatásával, mint a kijelentéseivel. Nagy Szent Gergely egyházatyja azt írja, a Jób könyvéhez írt magyarázataiban, hogy a Szentírás szokása valamely meghökkenítő dologgal megállítani és elgondolkodtatni az embert. Például a János evangélium 8. fejezetében a házasságtörő asszonyról szóló elbeszélésben elmondja, hogy Jézus lehajolt és a földre írt, de hallgat arról, hogy mit írt. Mái is gondolkodnak a biblikusok, hogy ugyan mit írhatott?

Nagy Szent Gergely szerint a Biblia ilyenkor felszólít, hogy állj meg és áss mélyebbre. Ez különösen a „megbotránkoztató” elbeszélésekre vonatkozik. Ilyenkor a betű szerinti értelmezés tarthatatlan. Hátra van a mélyebb, a szellemibb értelmezés. Ugyancsak Szent János evangéliumában olvasunk a kafarnaumi beszédben az élet kenyeréről. Még a tanítványok is megütköztek Jézus

szavain, és magára hagyták, mert betű szerint értették, „caro mea est cibus...” Az én testem (szó szerint húsom) étel. A hallgatók emberhús rágására gondoltak, és megbotránkoztak. Jézus nem jelképesen értette, valóságosan, de nem testi, hanem lelki értelemben. Nem magyarázkodott. Isteni tekintélyét eddig már eléggé megalapozta. Aquinói Szent Tamás himnuszt írt az Eucharisztiaáról.

Ebben megénekli, hogy szíve az Úrnak teljesen aláveti magát, mert őt szemlélve az értelem teljesen felmondja a szolgálatot.

A Szentírás nehezen vagy egyáltalán meg nem érthető kijelentéseit olvasva vagy hallva jusson eszünkbe, amit Jézus Péternek mond a lábmosáskor: „Amit most teszek, most nem érted, de majd megérted később.” A Szent írókat a Szentlélek világsága vezette a Biblia írásában, az olvasókat és hallgatókat is ő vezeti az olvasásban és hallgatásban, de csak az Egyházon belül. Sokan eltévedtek, amikor erről megfeledkeztek. Jézus az Egyháznak, szorosán véve a pápának, és amíg vele egységben vannak, a püspöki kollégiumnak ígérte meg az igazság Lelkét. Nem a teológusoknak, még kevésbé akármelyik embernek.

Vajjikach haeved aszara gömalin migmálé adonaju „Ekkor vett a szolga tíz tevét urának tevéi közül.” Ábrahám nem mondta, hogy a szolga vigyen tevéket és egyebet magával az útra. Ezzel megtisztelte szabadságát, és igénybe vette találékonyságát. Nagyon érdekes és olvasmányos Tóbiás könyve, amelyben arról értesülünk, hogy Rafael angyal „felolvas-ta” az Örökkévaló előtt az öreg Tóbi jótetteit. Erre kapott néhány utasítást. Az öregot meg kellett gyógyítani vakságából, a fiatal Tóbiást össze kellett házasítani a több száz kilométer messze lakó Sárával, és segítenie kellett a fiatal embert abban is, hogy Gábaeltől visszaszerezze a kölcsön adott pénzt. A részleteket, a „hogyan” rábízta az angyalra Isten. Hiszen, ha a bukott angyalok nagyon is találékonyak a gonoszkodásban a Teremtőtől engedett keretek

között, mennyivel inkább találékonnyak a jó angyalok a jótettekben. A szolga igazában küldött, ami görögül angyal, de a héberben is. Angyali szerepet tölt be, amikor Ábrahámnak engedelmeskedik. Úgy látta jónak, hogy ne csak egy tevét vigyen magával, amin utazik, hanem tízet, mert ezzel igazolja Ábrahám gazdagságát, amivel Isten megáldotta. Ezen kívül jegyajándékot is akar magával vinni, azért folytatja a Szentírás a szót a következőképpen: Vajjélech vöchal tuv adonaju böjado „és elment – urának minden javával a kezében.” Nem ment üres kézzel, hanem birtokában volt urának összes értéke. Később megtudjuk, hogy a leányt is, meg a szüleit és testvérét is megajándékozta ékszerekkel, ruhákkal és értékes holmikkal. Erre utal most a Szentírás. Vajjakam vajjélech el aram naharajim el ir nachor. „És fölkelt és elment Arám-Naharajimba, Náchor városába.” Ha egyszer már megmondta a Biblia, hogy a szolga elment, miért ismétli meg? És ha azt mondja, hogy elment, akkor miért mondja azt, hogy fölkelt, mikor köztudomású, hogy csak akkor tud az ember elmenni, ha fölkel? Hangsúlyozni akarja, hogy teljesítette a parancsot és elment, ezért mondja kétszer is. Érdemes utalni Szűz Máriára, akiről azt olvassuk, hogy az angyali üdvözlés után, „még azokban a napokban fölkelt Mária, és sietett Júda hegyeibe, Zakariás házába”. A görögben: „anasztaza Maria” emlékeztet a föltámadásra, mert a feltámadást ugyanezen szóval fejezi ki a Szentírás. Máriának lelki feltámadást jelentett a hír, hogy szüzességét megtartva méhében fogant a Szentlélektől, a Messiásnak az édesanyja lesz, akit Urának nevezhet. És az a jó hír, hogy Isten előtt garantáltan kedves, kifogástalan, kegyelemmel teljes. Nem tudni, a szolga szívében mi történt azokban a napokban. Később megtudjuk, hogy imádságos ember volt. Talán imában szerzett valami élményt, ami lelki feltámadás volt számára. Náchor Ábrahám testvére volt. Arám-Naharajimban lakott. Tehát

valóban Ábrahám szülőföldjére utazott a szolga, ahogyan megígérte.

Vajjavréch hagmalim michuc lair el böer hammajim löet erev löet céthassoavot „Letérdeltette a tevéket a városon kívül, a vízkútnál, estnek idején, abban az időben, amikor kimennek a vízmerítő lányok.” A juh, a szarvasmarha, a tevé nem nyújtja előre melső lábát, amikor lepihen, mint pl. a kutya szokta, hanem maga felé húzza, szó szerint térdepel. Ugyan miért hangsúlyozza a Szentírás, hogy a tíz tevét letérdeltette a szolga? Azért, mert a következőben azt olvassuk, hogy a szolga hozzáfogott imádkozni. Ha Jónás könyvének utolsó fejezetét elolvassuk, akkor hasonlót találunk. Jónás igehirdetésére bűnbánat megtartását rendeli el a király. Szőrzsákba öltözik maga is, alattvalói is. Böjtölnek. Se nem esznek, se nem isznak. És azt is megparancsolja, hogy a marháknak se adjanak se enni, se inni. Elgondolható, milyen panaszos nyögés, bögés szállt fel az ég felé, amikor nemcsak az emberek sírtak, hanem az állatok is. A szolga is nyomatékot akar adni az Örökkévaló előtt az imájának, amikor a tíz tevét is letérdelteti. A Szentlélek hét ajándéka közül az egyik a tanács ajándéka. Ezt ötletnek is lehetne nevezni. A szolga keresi a megfelelő leányt. Ehhez ad gondolatot jó a Szentlélek. A városon kívül van a vízforrás, a kút, és tudja, hogy oda jönnek ki a lányok vizet méríteni. Csak a „derék asszony”, a dolgozó lány jön ki vízért, ami a háztartáshoz szükséges. A Példabeszédek könyvének végén olvasunk egy szép költeményt a derék asszonyról. A szolga tudja, hogy nemcsak ő szomjas a hosszú út után, hanem a tíz tevé is. Megtehetné, hogy pénzt kínál az itatásért, de neki jobb gondolata támad. Ez az imájából derül ki: Vajjomár Adonáj Elohé adoni Avraham hakré-na löfani hajom vaaszé-cheszed im adoni Avraham „És mondta: Örökkévaló, uramnak, Ábrahámnak Istene, rendeld elém, kérlek, ma, és mívelj kegyelmet urammal, Ábrahámval.”

Folytatjuk
Urbán testvér

CSALÁD

Örömmel vennénk, ha a családról és a házasságról szóló rovatot az olvasókkal közösen szerkeszthetnénk. Továbbra is várjuk az írásokat a következő témákban:

- **családdal, illetve párkapcsolattal kapcsolatos élmények**
- **családon belüli konfliktusok keresztény megoldása (ide is igaz történeteket várunk)**
- **anyasággal, a gyermekek vállalásával kapcsolatos élmények**
- **rövid, humoros történetek a Gyerekszáj rovatba**
- **hírek a helybeli család-közösségek életéről**

GYEREKSZÁJ

- Csak azt nem értem - mondta a négyéves kislány - hogy miért hívjuk mindig a legyet, amikor ebédelünk.
- De hát mikor hívjuk? - kérdezte az édesanyja.
- Hát mindig, mikor evés előtt imádkozunk, hívjuk az édes Jézust, meg a légy vendéget.

Hittan óra eleji elcsendesedéskor:

- Most csukjuk be a szemünket, és gondoljunk valami nagyon szépre!
Dani: - Rendőrré lehet?

Vízkereszt tájékán a hitoktató a napkeleti bölcsekről beszél a gyerekeknek:

- Jeruzsálemben lázasan keresték a tekercsek között, hol kell megszületnie a Messiásnak.

- Útközben megbetegedtek? - kérdez rá a "lázra" az egyik kisfiú.

Húsvét után, a hittanórán:

- Kora hajnalban az asszonyok kenetet vittek Jézus sírjához, de nem találták ott.

Mire Andris: - Szegények, potyára mentek.

III. Kárpátaljai Családtalálkozó

Immár harmadik alkalommal került megrendezésre szeptember 30-án az a találkozó, ahová egész Kárpátaljáról érkeztek családok a munkácsi székesegyházba. Majnek Antal püspök atya, aki korábban is több alkalommal kiállt a keresztény családok jelentősége mellett az Egyház életében, bevezetőjében a családot az összes szeretetközösség legelsőjének nevezte. Mint elmondta, a „Szerezzétek egymást!” parancs megvalósítása a családban kezdődik.

A két Magyarországról érkezett előadó-házaspár a nap folyamán három előadást tartott, melyek között szentségimádásra és kiscsoportos beszélgetésre került sor. Közben a házaspárokkal együtt érkezett gyerekek számára a munkácsi hitoktatók egész napos játszóházat rendeztek.

A továbbiakban a kapott tanítást szeretnénk - természetesen rövidebb formában - közkinccsé tenni.

AZ ATYA SZERETETE ÉLETÜNKBEN ÉS HÁZASSÁGUNKBAN

Nemrég közvéleménykutatást végeztek Magyarországon. Azt kérdezték az emberektől, mi az a 10 legfon-

tosabb dolog az életben, ami a boldogsághoz kell. A válaszadók 80 százaléka első helyen azt jelölte meg, hogy a legfontosabb az, hogy szeressenek és elfogadjanak. Szomorú emberi tulajdonságunk, hogy nagy vágy van bennünk a szeretetre, de kicsi képesség. Ezért vágyunkat az elfogadásra csak egyvalaki tudja kielégíteni: az Atya. Isten szeretetének személyes megtapasztalása adja a szív örömét, a belső kiegyensúlyozottságot. Mi, emberek önmagunkban nem tudjuk boldoggá tenni egymást.

Igaz ez a házasságra is, ahol a szentséget mi szolgálhatjuk ki ugyan egymásnak, de Isten hozta létre. Ő ugyanúgy vállalta a hűséget, mint mi. Velünk együtt Ő is elkötelezi magát: ott marad a házasságunkban egész életünkben. Erre nagyon nagy szükségünk van, mert egyedül nem vagyunk elegek egymásnak.

Van persze olyan lépés is, amit nekünk magunknak kell megtennünk. Fel kell ajánlanunk magunkat a közös életnek, a párunknak. Annak szenteljük magunkat, hogy ő boldog legyen. Ekkor az Úr előhossa az örömet a kapcsolatunkban.

A baj ott van, hogy nem vagyunk elég bizalommal az Atya iránt. Mikor Ádám és Éva elkövette a bűnt, nem mentek vissza az Atyához, mint a kisgyerek a szüleihez, hanem elrejtőztek előle: félttek. De a mi Atyánk annyira szeret minket, hogy nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem elküldte a Fiát a mi üdvösségünkre. (Gondoljunk bele: melyikünk lenne képes odaadni a saját gyermekét az utcán szembejövő emberért?) Ez a megváltás mindenki számára ingyenes. Az Úr arra hív minket, hogy tegyük le elé mindennap a gondjainkat, a dolgainkat. Így könnyíti meg lelkünket. Jó lenne, ha annyira át tudnánk adni Neki mindent, hogy átlátszóvá lennénk a kegyelem számára, és társunknak és mindenki másnak is tükrözni tudnánk az Isten mosolyát!

KOMMUNIKÁCIÓ

Az Atya mindennap közli velünk, hogy szeret. Az imádságban naponta meghallhatom ezt, ha valóban beszélgetést folytatok vele (nem egyirányú telefonbeszélgetést, hanem olyat, amiben hallgatni is kell), és ha elolvasom az Ő szerelmes levelét: a Szentírást. Van az Úristennek egy „te-

lefonszáma" is: Jer 33,3. „Kiálts hoz-
zám és meghallgatlak.”

Ugyanígy a kettőnk kapcsolata is csak akkor működik, ha párbeszéd van közöttük és aközött, akit szeretsz. Az egységet csak úgy lehet létrehozni, ha folyamatosan kommunikálunk. Ehhez az kell, hogy megnyissuk a szívünket egymás felé. Fontos, hogy azzal a lelkülettel nyissam meg az ajtót, hogy várom a másikat, valóban bejöhét a szívembe, oda akarok figyelni rá. Ez egy döntés, aminek három feltétele van:

Vágyunk arra, hogy megismerjük a másik vágyait, érzéseit, és megosz-
szuk vele a magunkéit!

Odafigyelek a másikra, meghallgatom őt.

Bizalommal vagyok iránta – nem akarok félni attól, hogy visszaél az-
zal, amit elmondok neki. Nem azért bízom azonban benne, mert mindent tökéletesen fog csinálni, hanem mert hiszem, hogy Isten segítségét kapom ehhez. „Átkozott, aki emberben bízik, de aki az Úrban bízik, annak örök élete van.”

A kommunikáció akadályja tehát a félelem. Ha viszont nem merem elmondani érzéseimet a társamnak, hanem a szívemben gyűjtögetem, akkor egy idő után úgy járok, mint a folyó a hordalékkal: mindig csak egy vékony kis réteg rakódik le, de a felgyűlő hordalék lassan gátat képez – közöttük és a társam között. Ha viszont beszélünk az érzéseinkről, lehet, hogy ez abban a pillanatban fájdalmat okoz – de mégis összeköt, újabb szál kötöttünk az, hogy együtt harcoltuk meg a problémát. Így híd épül gát helyett.

Vannak apróságok is, amikre oda kell figyelni, hogy sikeres legyen a kommunikáció.

Ha a másik beszél hozzád, figyelj rá, tedd félre azokat a gondolatokat, amik különben foglalkoztatnak! Legyél egészen jelen társad számára! Ez is döntés kérdése.

Válaszd ki jól az alkalmat! Nem érdemes például mindent férjedre boricani akkor, amikor munka után fáradtan hazaér. Várd meg, amíg kifújja magát egy kicsit!

Kerülj el bizonyos szavakat, kifejezéseket, mint például az „Igen, de...” kezdetű – mert állandó ellen-

kezést sejtet, és nagyon bosszantó lehet. Ne használjuk a „Mert te mindig...”, illetve a „Te meg soha...” kezdetű gyilkos mondatokat sem!

Még egy fontos dolog: nem elég a problémákat megbeszélni, meg is kell tudni bocsátani. Úgy, ahogy az Úristen. Mintha nem történt volna meg, elfelejtettem, nincs. Persze ez sem megy a magam erejéből, de Istent mindig segítségül hívhatjuk!

A HÁZASPÁR KOMMUNIKÁCIÓJA ISTENNEL: A KÖZÖS IMÁDSÁG

Ha egy családban mindenki keresztény, attól az a család még nem lesz keresztény – csak akkor, ha együtt imádkozik. Fontos, hogy ne csak a gyerekekkel közösen imádkozzunk (persze ez is nagyon kell), hanem a házaspár találjon időt arra, hogy kettesben (illetve az Úristennel hármásban) legyen. Jobb, ha naponta öt percet szánunk erre, és így ez minden napunk részévé válik, mint ha hetente egy órát. Amúgy is szükséges, hogy a házastársak mindennap szakítsanak időt arra, hogy kettesben legyenek és beszélgessenek.

ISTENNEL KÖZÖSSÉGBEN A NEVELÉSBEN

Ezen a területen sem támaszkodhatunk csak a saját erőnkre! Hagyjunk időt a gyerekeinkre, hogy megnyílhassanak, kérdezhessenek! Sajnos általános jelenség Magyarországon, hogy a fiatalok „kibérmálkoznak” az egyházból. Ez többnyire azt jelzi, hogy a család nem volt eléggé „egyház”. Beszélgessünk nyíltan Isten dolgairól a gyerekekkel! Mi magunk is mások tanúságtevő élete példáján leszünk komoly keresztények. A szülőknek kötelessége ez a példamutatás! A gyerek már kicsi korában tanulja meg, hogy szüksége van az imádságra, és – bármilyen furcsán hangzik ez – az is fontos, hogy tudja: szüleinek is szüksége van az őértük szóló imádságára! Gyermekük számára legyen Isten létező személy, akit megszólíthatnak – életük minden területén!

A HÁZASTÁRSI KOMMUNIKÁCIÓ MÁSIK FONTOS TERÜLETE: A SZEXUALITÁS

Ebből sem szabad eltávolítani az Istent, hiszen ő adta nekünk ajándékba. Téves nézet, hogy a testi szere-

lem szégyellni való, megtúrt dolog. A II. Vatikáni Zsinat kimondta, hogy a házastársi együtt létnek ugyanúgy célja az örömszerzés, mint a gyermeknemzés. A szexualitás nem „szükséges rossz”, hanem Isten ajándéka. Nem az a bűn, hogy van testi kapcsolatunk (természetesen házasságon belül) és ezt élvezzük is, hanem az, ha önzőek vagyunk benne.

Mint életünk minden területén, itt is segítségül hívhatjuk az Urat – Ő nem áll meg a hálósoba küszöbén. Kegyelemközvetítők vagyunk egymásnak, ezért a szentségi házasságban Istent átölelni és egymást átölelni egyazon ölelés.

Itt kell megemlíteni a tisztaság kérdését. Tévedés lenne azt hinni, hogy a tisztaság csak a szerzetesek kötelessége. Mivel Isten maga a tisztaság, mindannyian tisztaságra vagyunk meghívva – természetesen más-más formában. Ez a házasságban nemcsak azt jelenti, hogy nem csajuk meg egymást, hanem azt, hogy a gondolataink is tiszták. Ez sokszor küzdelemmel jár, hiszen ebben a világban sok minden vesz körül, ami a tisztaság ellen dolgozik.

Amikor a testi kapcsolatról beszélünk, nem csupán a házastársi együtt létre gondolunk. Rendkívül fontos, hogy legyenek az életünkben más testi vonatkozású gesztusok is: simogatás, a másik átölelése stb. Ne felejtsük el jegyességünk időszakát, amikor ezek a mozdulatok természetesenek tünnek! A házasság „szürke” éve során tudatosan alkalmazzuk őket!

Egyébként nem szükségszerű, hogy a szerelem a fiatalság elmúltával megszűnjön. Ha nem engedjük el, nem múlik el, sőt, megerősödik. Ehhez nekünk is erőfeszítéseket kell tennünk, naponta újra meghódítani házastársunkat, újra és újra odaajándékozni magunkat, és odafigyelni arra, hogy értékes és szép ajándék legyünk. Ez nagyon nehéz dolog, nem sikerül magunktól. Ehhez is megkapjuk azonban a segítséget! A szerelem ajándékát is el lehet kérni az Istentől! Ha pedig megtapasztaljuk életünkben a szerelmet, a szeretetet, megváltozik körülöttünk a világ.

(folytatjuk)

Popovicsné Palojtay Márta

Könyvek házasságról, szerelemről

Dr. Pálhegyi Ferenc: Keresztyén házasság

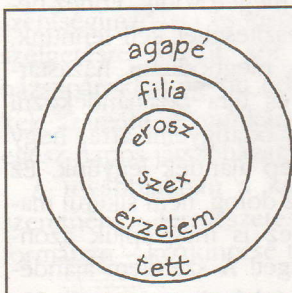
Nem sajtóhiba a „keresztyén” szó: református szerző művéről van szó, melyet azonban itt, Kárpátalján is több katolikus pap használ a jegyesek házasságra való felkészítésére. Nem véletlenül. A pszichológus szerző – aki azonban élete problémáinak megoldását nem a pszichológiától, hanem Istentől várja – közérthető formában, a lényegesre törekedve, szinte vázaltszerűen hozza elő sorban mindazokat a területeket, amelyekre a párválasztás és a házasság során érdemes odafigyelni. A szöveget számos ábra kíséri, ezek sokat segítenek a megértésben és abban, hogy a mondanivalót eszünkbe vessük. (A képi információt agyunk könnyebben rögzíti.)

A rengeteg gyakorlati tanács, életből vett helyzet mellett mégis az teszi különösen értékesé számunkra ezt a könyvet, hogy a házasságot úgy tekinti, mint Isten szeretetére alapozott épületet – és minden szempontot a Vele való kapcsolaton keresztül vizsgál meg. Felhasználja a pszichológia eredményeit is – de nem erre alapoz, hanem a házasságról, a férfiről és a nőről szóló bibliai megállapításokra. Mivel a könyv elhangzott előadások vázlata, nehéz lenne tovább tömöríteni, ezért egy-egy részt kiemelünk, néha szó szerinti megfogalmazásokat is, másokat viszont hely hiányában nem említünk.

A szerelemről

Sokan sokféleképpen értelmezték már a szerelmet. Milyen képet ad róla a Szentírás? A Biblia szerint a szerelem:

- nem plátói, hanem testi (pl. Énekek éneke);
- nem romantikus helyzet, melyben a döntés úgyis a Sorsé, hanem olyan emberek kapcsolata, akik sorsukat Isten kezébe tették;
- nem materialista, hiszen az ember nemcsak anyag, hanem agapé, azaz a másik feltétlen elfogadása és saját magunk feltétlen odaadása, függetlenül hangulatunktól és érzelmeinktől, sőt, társunk viselkedésétől is. Ez a szeretet tettekben nyilvánul meg.

Egymás iránti szerelmünk akkor tükrözi Isten képét, ha a testi vonzalmat és a baráti érzést az isteni szeretet védőburka veszi körül.

Boldog házasság

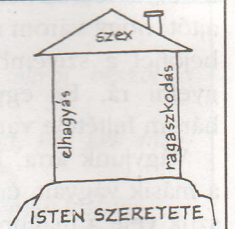
A Biblia sok „boldogságmondást” tartalmaz. Nem áll viszont benne olyan kijelentés, hogy „boldogok a házassok”. Nem magától a házasságtól leszünk ugyanis boldogok, hanem Isten közelsége az, ami boldoggá tesz. Ter-

mészetesen két boldog embernek aztán boldog a házassága is.

A páromat Istentől kaptam: hibáival együtt ő Isten tökéletes ajándéka számomra. Sőt, hibái valójában Isten eszközei arra, hogy Ő tökéletesítsen engem (smirgli, ami csizol). Ezért hálával tartozom Istennek a páromért, min-

Ehhez az „épülethez” maga Isten készített tervet. Ez a következő:

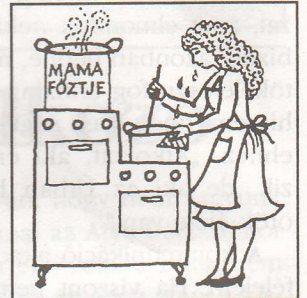
- a férfi elhagyja apját és anyját
- ragaszkodik feleségéhez
- egy testté lesznek

den jó és rossz tulajdonságával együtt. Ha ezzel a lelkülettel viseltetünk a másik iránt és mindenben Istenre alapozunk, házasságunk épülete ellenáll majd a viharoknak.

A házasság építése

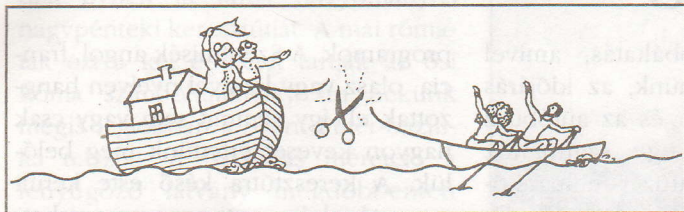
Döntő dolog a szülőktől való elszakadás – elsősorban lelki értelemben. Ez nem jelenti azt, hogy ne kellene továbbra is tisztelni őket, sőt, a negyedik parancs most már a házastárs szüleire is vonatkozik. De a házasságkötés pillanatától kezd-

Dr. Pálhegyi Ferenc KERESZTYÉN HÁZASSÁG

ve a világon a legfontosabb ember számomra a párom. Megszűnt szüleim felelőssége irántam, mostantól én vagyok felelős a páromért, és később a gyerekekért is. Nem lehet fontosabb számomra a szüleim véleménye,

mint a házastársamé. Elfogadhatjuk segítségüket, de ne engedjük magunkat érzelmileg zsarolni, anyagilag lekötöztetné tenni, a házastársunkkal szembeállítani. (Sok házasság ment így tönkre.)

Ragaszkodni egymáshoz – ez a mai világban nem divat. Pedig egy jó cipőhöz akkor is ragaszkodunk, amikor éppen sáros. A páromhoz is mindig ragaszkodom, akkor is, amikor nem kellemes. Sőt, akkor van igazán szükség a ragaszkodásra. A ragaszkodás = végleges, nyilvános és törvényes elkötelezettség egymás mellett. (Ez az, ami az élettársi közösségből hiányzik.) Válságos időszakban a Sátán válásra biztat. De gondolj arra, hogy két összeragasztott papírt szét lehet ugyan választani, de legalább az egyik megsérül közben.

A kommunikáció: a házasság épületének maltere

Ahogy a ház sem lehet stabil a téglákat összetartó malter nélkül, úgy a kommunikáció, a házastársunkkal való beszélgetésre szánt idő nélkül szétesik a házasság. Hány kapcsolat változott páros magánnyá amiatt, hogy a férj és a feleség nem fordítottak elég figyelmet arra, hogy egymás iránt való szeretetüket közöljék is egymással!

A kommunikációnak szintjei vannak. Nagyon sok emberrel van felszínes kapcsolatunk, amit látszatkommunikációval tartunk fenn. (Pl.: Hogy vagy?) Igazából semmi demlegeset nem tudok meg a másiktól, de nem is vagyok rá nagyon kíváncsi. A tényközléssel is kommunikálunk: átadjuk a másiknak, amit tudunk, de ezzel még magunkból nem adunk semmit. Ennél már mélyebb szint a gondolatközlés, hiszen személyes gondolataimat avval osztom meg, akit megbecsülök. Meglehetősen kevés személyre korlátozódik, ám a házasságban alapvető fontosságú az érzelmközlés. Egymás megértése nélkül elképzelhetetlen. Végül a kommunikáció legmélyebb formája, amikor az ember szinte átlátszóvá válik társa számára, az énközlés – azt adom át neki, aki vagyok.

Mi nehezíti a kommunikációt? (Ezt a részt szó szerint idézzük.)

1. A gyermekkorban kialakult különböző viselkedési és kommunikációs sémák (egyiknek „természetes” a hangos szó, a másik két hétre tönkremegy tőle).
2. A negatív énkép (csökkentértékűségi érzés).
3. Önteltség (az előbbi látszólagos ellentéte, valójában rejtett formája).
4. Elfojtott ellenséges érzelem.
5. Rosszul értelmezett „lelkiség”, szerepjátszás („a hívó ember mindig vidám”).

A kommunikáció megtanulásának eredményes útja: Tanulj meg beszélgetni Istennel – és Ő megtanít beszélgetni a pároddal.

(Kálvin Kiadó, Budapest, 1995)

A következő számban folytatjuk.
Popovicsné Palocjtay Márta

Egy gyermek üzenete szüleihez

Ne vegyél nekem olyan dolgokat, amelyekre Te biába vágtyál! Ne érezz büntudatot, ha nem tudsz megadni nekem mindent, amire fáj a fogam! Néha csak azért kérek valamit, hogy láthassam, hol a batár. Add nekem az idődet!

Kérdezd meg, mi történt az iskolában – akkor is, ha azt felelem rá, hogy semmi! Beszéljess velem arról, hogy mit gondolkod! Érdeklődj afelől, hogy oldom meg a feladataimat! Taníts engem a jóra, és mondd el, mi a rossz! Vitassuk meg terveinket! Bátoríts választásaimban! Dicsérd meg, ha megérdemlem! Terej jó útra, ha tévedtem!

Higgy nekem, bízz bennem! Irányításoddal jó utat fogok választani. Ha magam mellett tudlak, nem fogok letérni a helyes ösvényről. Magyarázd el nekem, mit kell tennem, ha rossz útra tévedek! Figyelmeztess a rám leselkedő veszélyekre!

Szeress, és hagyd, hogy szeresselek! Szeress akkor is, ha rossz vagyok! Mutasd ki szeretetedet még abban az esetben is, ha nem tetszik a viselkedésem! Mondd sokszor, hogy szeretsz engem! Erősíts meg abban a tudatban, hogy különleges vagyok, és mindig szeretni fogsz engem, bármi történjen is! Hiszen részetek vagyok.

Bocsáss meg nekem! Fejezd ki megértésedet tévedéseimkor! Add értésemre, hogy mindig van esély az újrakezdésre! Engedd meg, hogy tetteimért én vállaljam a felelősséget! Javíts ki, mondd el, ha tévedtem, de sose tedd ezt mások előtt! Kérlek, sose hasonlíts másokhoz, különösen ne a testvéreimhez!

Büntess meg, ha rosszat teszek! Ismerd el, ha jót cselekszem! Ne parancsolj nekem – kérj tőlem! Ez összetartozásunk élményét jelenti számomra. Ha megkérsz valamire, boldogan megteszem majd! Bánj velem úgy, mint a legjobb barátoddal!

Figyelj rám, ha szeretnék megbeszélni veled valamit! Még csak gyerek vagyok, de nekem is vannak gondjaim, aggodalmaim. Tiszteld a bánatomat, fájdalmamat!

Megígérem, hogy megtanulok viselkedni, mondani fogom, hogy Bocsáss meg!, Kérek szépen..., Köszönöm., Sajnálom a történeteket – szóval mindent, amit elképzeltél, amikor beszélni tanítottál. Mondani fogok majd mást is, például hogy Szeretlek benneteket!

Mindenekelőtt tanítsatok szeretetre, hitre és az emberek, hazánk tiszteletére!

(Ismeretlen szerzőtől)

„Ti vagytok az én boldogságom és jutalmam.”

(II. János Pál pápa)

Katolikus ifjúsági világtalálkozó Rómában

Egy közmondás azt mondja: „Rómát látni és meghalni”. Én mégis azt mondanám: Rómát látni, és tovább élni.

1984 óta – 2 vagy 3 évenként – a katolikus egyház ifjúsági találkozókat rendez. Ezek nem turisztikai utazások, hanem a közös keresztény hit élménye, együtt szerzett tapasztalata. A világtalálkozó kétségtelenül hivatásbresztő és hivatás erősítő is, persze nem feltétlenül papi vagy szerzetesi hivatások vállalásához adhat indítást, hanem sok fiatalban megerősítheti a házasság hivatásának vállalását is. E világtalálkozók két részből állanak: az úgynevezett előtalálkozóból és a majdnem egy hétig tartó ifjúsági rendezvénysorozatból, mely rendkívül sokszínű: van benne megnyitó ünnep és záró szentmise, nemzeti nyelvű katekézis, kulturális események, játékok, utcai felvonulások és áhítatgyakorlatok, elmélkedés és jókedv, egymás megismerése. Sokunkban felmerült a kérdés: ki találta ki ezt először, és honnan van az ötlete. Az első óta 16 év telt el, s ezalatt összesen 14 találkozót szerveztek meg, melyből 8 világtalálkozó, 6 pedig zárandoklat volt.

Hála Istennek és a szervezők kitarító munkájának azért, hogy, augusztus 13-án egy autóbuzsnyi fiatal Szulincsák Sándor atya vezetésével útnak indulhatott Rómába, a 15. ifjúsági világtalálkozóra. 43 fiatal, akik arra lettek kiválasztva, hogy képviseljék közösségeiket és Kárpátalja ifjúságát. 43 fiatal, akik részben, vagy teljesen ismeretlenek egymásnak, akik talán csak egy valamiben voltak hasonlóak, hogy mindnyájan Isten gyermekei és kegyeltjei. Nagy jutalom volt számunkra, hogy Kárpátalja kis közösségeiből éppen ránk esett a választás, hogy képviseljük egyházunkat.

A csapi átkelő volt az első megálló, ahol kicsit megnyugodva és elfeledve az indulással járó nehézségeket, ismerkedni kezdtünk egymással. Mindenki igyekezett kedves lenni a másikkhoz.

Az első megpróbáltatás, amivel szembe kellett néznünk, az időjárás volt. A nap perzselt, és az autóbuzs belseje leginkább egy szaunához hasonlított. A rózsafüzér elimádkozása után énekeltünk néhány karizmatikus éneket, amitől mindenkinek jobb kedve lett. Budapestre érve átszálltunk egy másik autóbuzsba, amellyel az úti célunk végső színhelye felé haladtunk. Rómába hétfő délután érkeztünk, ahol a szervezők útba igazítottak, és ahol a második meglepetés ért minket: nem volt szálláshelyünk. Egyórás várakozás után egy Rómából 50 km-re található iskolában szállásoltak el minket több magyar csoporttal együtt: a tantermekben a lányokat, a tornateremben pedig a fiúkat. A vacsoránkat egy templom előtti téren kaptuk meg, ahol egy kivilágított ferences kereszt eszembe valamint egy imádságnak egy részlete:

„Hol kételkedés, oda hitet,

Hol kétségbeesés, oda reményt.

Hol sötétség, oda fényt...”

Az út során mindháromból kijutott nekünk, ez a pár sor mégis megnyugtatóan hatott rám, és elfeledhettem az úttal járó nehézségeket. Másnap, Nagyboldogasszony ünnepén, délelőtt minden magyar fiatal részére közös, magyar nyelvű szentmisét mutattak be a Viennai Szent Jánosról elnevezett templom előtti téren. Nehéz érzékeltetni azt a nyugalmat, azt a békét, azt a szeretetet, amely itt mindenkiből és mindenből áradt.

Az ünnepélyes megnyitóra a Szent Péter téren került sor, ahol megjelent és mindenkit üdvözölt a Szentatya. A Szentatya közel hárommillió ember számára mondott ünnepi beszédet. Bátran és meggyőződéssel beszélt az idezarándoklóknak arról, hogy a harmadik évezred még szebb lehet az előzőnél, csak tenni kell érte.

Minden napra szervezve volt valami fontos és érdekes program. Szentmisék, keresztút, katekézisek, virrasztás a Szentatyával és persze szabad

programok. A Szentmisék angol, francia, olasz vagy lengyel nyelven hangzottak el, így semmit sem vagy csak nagyon keveset értettünk meg belőlük. A keresztútra késő este került sor, a távolság miatt ezen nem vehettünk részt. Hála a magyarországi szervezőknek, részt vehettünk egy másik keresztúton, amelyet az iskola udvarán szerveztek meg. A katekézisére a Mester templomában került sor, ahol összegyűlt a világtalálkozóra érkezett összes magyar csoport. Nagy tapsal üdvözölte mindenki egymást, a legnagyobb tapsot mégis a határon túl magyarok kapták. A katekézis első napján Bíró László püspök úr tartott előadást. Krisztus önmagát adta értünk – ez volt az előadás fő gondolata. Elmondta, hogy vallásosságunkat az határozza meg, hogyan viszonyulunk a kereszthez.

Jézus egész élete – út a kereszt felé. A kereszt önmagában nem jelent semmit, Jézus tette azzá, ami ma. A keresztet nem értjük előzmények nélkül, és az előzményeket sem értjük meg a kereszt és a feltámadás nélkül – mondta a püspök úr. Az előadás után felmerült bennem a kérdés: „Mi vajon hogyan viszonyulunk a kereszthez? Vajon azok, akik nyakunkon viselik a keresztet, tisztában vannak-e jelentőségével, vagy csak egy múló divatiránynak a követői?” Az előadás második felében Jézus és az ember szabadsága címmel tartott nekünk előadást a püspök úr. Kifejtette, hogy Jézus, mint Isten fia, nem tudott vétkezni, de mint ember, szabadon dönthetett. Egész életünkben azért küzdünk, hogy szabadon dönthessünk. Az előadás után szentmisét mutattak be a Szent Kereszt felmagasztalása tiszteletére. A délután folyamán templomokat, oratóriumokat, rendházakat, katakombákat és más szent helyeket látogattunk meg. Sajátos hangulatot árasztott a Forum Romanum és a Colosseum. Az épen maradt épületekben ókeresztény szentek templomai vannak, az évezredek csodás mozaikok pedig való-

sággal elkápráztatják az embert. A Colosseum romjai az első keresztény vértanúk emlékét őrzik. A pápa minden évben itt tartja hagyományos nagypénteki keresztútját. A mai rómaiak ezt a két épületet tartják az ősi Róma szimbólumának, ám nekünk mégis legjobban a Szent Péter-bazilika tetszett. A hatalmas méretek, a lenyűgöző látvány megdöbbentett minket. Miután mi is hódolatunkat fejeztük ki Szent Péter lábánál, utunk az altemplomban lévő magyar kápolnához vezetett.

Augusztus 18-ikát, a katekézis és a szentmise után, a tengerparton töltöttük el. Fürödtünk a Földközi-tengerben, napoztunk, pihentünk. A Rómában töltött időből ez az egyik legszebb nap volt számunkra.

19-ikén, szombaton a Viennai Szent János-templomban államalapító szent királyunk tiszteletére mutattak be szentmisét. Ezután a Tor Vergatára, a pápai szentmise színhelyére indultunk. Gyalog mentünk, nem számolva a távolsággal és a hőséggel. A helyszínen, a bejáratnál kedves tűzoltók vártak, akik ez alkalommal nem égő házakat oltottak, hanem felhevült csoportokat hűtöttek. Isten újból kegyes volt hozzánk, hisz a 6-os szektor, a magyaroknak kijelölt hely, nagyon előnyös volt a virasztás idejére. Mögöttünk egy nagy nép-zuhany, előttünk egy óriási kivetítő, amelyen nyomon követhettük az eseményeket, és tőlünk balra a hely, ahol a Szentatya volt a kísérőivel. Mindenki nagy izgalommal várta a Szentatya érkezését. A várakozás idejét éneklés, ismerkedés és egyéb elfoglaltság töltötte ki. A Szentatya érkezését nagy örömmel és ujjongással fogadtuk. A mintegy 3 milliónyi fiatal látványa könnyeket csalt a pápa szemébe. Nem ünneplésért jött közénk, hanem, mint a jó pásztor, aki érzi, hogy veszélyben a rábízott nyáj. Jött hittel, hogy hirdesse: életünk egyetlen biztos alapja – Krisztus. Jött reménnyel, hogy bátorítson: biztos reményünk Krisztus. Jött szeretettel, hogy életünkbe a szeretet vigaszát és gyógyító erejét sugározza.

Különleges volt ez a találkozó mindenki számára, hiszen találkozhattunk Krisztus földi helytartójával,

A kárpátaljai zarándokcsoport tagjai Rómában, a Szent Péter téren.

együtt énekelhettünk, imádkozhattunk és dicsőíthettük az Urat. II. János Pál pápa beszédeit tolmácsok fordították különböző nyelvekre. Hála az isteni gondviselésnek, így mi is többen megértettünk a mondanivalójából. Elmondta, mennyire örül, hogy újra itt lehet velünk, hogy ezekből a találkozásokról merít erőt újabb feladataira. A közös éneklést és imádkozást egy felejtethetetlen tűzijáték zárta, amit mindenki nagy ujjongással fogadott. Azt hiszem, ilyenkor lehet azt mondani, hogy még az angyalok is örülnek az égben.

Másnap szentmisén vettünk részt, amelyet II. János Pál pápa celebrált. A szentmise végén a Szentatya mindnyájunkat feladattal bízott meg: „Bárhon jártok is, mindenhol hirdessétek Krisztus örömhírét.” Megújult erővel és hittel indultunk el, hogy teljesítsük küldetésünket. Azért kell élnünk, hogy teljesítsük feladatainkat, hisz mindenkinek van küldetése, amellyel Isten megbízta őt. Lehet, hogy még nem tudjuk, hogy mik a feladataink, de törekednünk kell arra, hogy felismerjük azokat.

Magyarországra másnap délben érkezettünk meg, ahol még egy kirándulás várt ránk. Megcsodálhattuk az Országházat és a Szent István-bazi-

likát, imádkozhattunk a Szent Mihály-templomban, bejárhattuk a Gellérthegyét, megnéztük a Halász-bástyát, sőt még a budai várat is. Másnap reggel a szentmise után hazaindultunk, és augusztus 22-én, kedden éjszaka érkezettünk meg.

A kárpátaljai zarándokcsoport minden tagja hálát adott az Úrnak a sikeres zarándoklatért, hiszen ott éreztük meg először a más-más nyelven mondott közös ima örömét, találkozhattunk minden földrésről érkezett zarándokokkal: fehérekkel és feketékkel, amerikaiakkal és afrikaiakkal, de mindnyájunk imája közösen hangzott el, mert mindnyájunk Ura, Istene egy.

A legvégén, de nem utolsósorban, szeretnénk kifejezni hálánkat Majnek Antal püspök úrnak, akinek az áldásával indultunk útnak és érkezettünk meg, és köszönetet mondunk Szulincsák Sándor atyának, aki nagyon jól végezte csoportvezetői munkáját, valamint mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak e zarándokút megvalósításához.

A zarándokok nevében:
Imre Gyula (Téglás)
Albók Timi (Tiszaújlak)

CSALÁD

Puskely Mária

JÁTSZANI JÓ!

HARMADIK RÉSZ

Egy másik alkalommal hegymászásra kaptak kedvet. Holmi elemózsiát is vittek magukkal, mert csak a jó Isten tudja, mikorra keverednek majd haza. Elhagyva a falut, Rongybaba mindjárt az első kis domb lábánál virágot szeretett volna szedni. A Gyermekek azonban leintette:

– Hagyd! Elhervad. Majd ha viszatérünk.

A kisebb dombokat nem találták megmászásra méltónak, addig gyalogoltak, amíg csak egy igazi, nagyon-nagyon magas hegyhez nem értek. A csúcsa nem is látszott, felhők takarták.

Elkezdtek hát kapaszkodni. Az egyik kanyarban félelmetes, smaragdzöld kígyó meredt eléjük, kétágú nyelve halált sziszegett.

– Menj Isten hírével, arrább tágasabb! – legyintett neki a Gyermekek határozottan, aztán kézen fogta a remegő Rongybabát.

– Nem kell mindjárt úgy beijedni! Ne félj, amíg engem látsz!

Bandukoltak hát tovább. A sötét fák mögül most vad morgás ijesztette őket. Párduc volt-e vagy

oroszlán, Rongybaba máig sem tudná eldönteni. Tény az, hogy a félelmetes vadállat előcsörtetve szépen meghunyászkodott, a földet kaparva csúszott a Gyermekek elé, aki szelíden megsimogatta:

– Hát te meg miért vagy ilyen morgós kedvedben?

A bozontos oroszlánféle a Kisfiúra emelte bánatos tekintetét, megnyalagatta kezét, aztán puha léptekkel visszaurrant a sűrűbe. Rongybaba, aki nagy biztonságosan a Kisfiú háta mögül nézte a jelenetet, fölkacagott:

– Jé, én is megtanulom az oroszlánszelídítést!

Mentek tovább, egymás kezét fogva. Az ágaskodó, áldozatra leső viperákat egyszerűen melegebb tájakra küldték, a tüzet okádó sárkányfiakra meg úgy ráleheltek, hogy azok egyből szelíden bűgő galambokká változtak.

Közben beesteledett. Ketten voltak a vadonban, embernek itt se híre, se hamva. A csúcs meg elérhetetlen messzeségben...

– Pihenjünk egyet!

Előkerült az elemózsiás kosárka. Rongybaba egy fa tövében szépen megerített, a Kisfiú pedig testvériesen kettétörte a ropogós árpalepényt. Eszegettek békében, kortyolgattak az édes borral telt kis korsóból. Közben leszállt az éj, megkezdődött a szokott mennyei tűzijáték. Ámulva nézték, s mindketőjüknek gyorsabban vert a szíve...

– „A csillagok közé írta az ér a nevedet...” – dúdolta a Gyermekek.

– „A csillagok között átkarolta a lelkedet” – kontrázott a másik. Egymást átölelve aludtak egy sort, aztán a harmatos hajnalban ismét fölkerekedtek. Alig kapaszkodtak egy darabot, ismét váratlan akadály-

ba ütköztek. Hatalmas sziklafal állta útjukat. Most aztán se té, se tova! Isten veled, felhőkben úszó hegycsúcs! Szó, ami szó, Rongybaba elkámpicsorodott, s óvatos pillantást vetett a visszafelé vezető útra. De hogy, hogy nem, az is a semmibe veszett!

– Gyere, Rongybaba, kell útnak lennie!

Addig-addig kerülgették, méregették az óriás sziklafalat, míg nyílásra nem akadtak.

– Jaj, ne menjünk be, sötét van! – riadozott a rongylány.

A Kisfiú szemében naprendszerrek fénye villant meg:

– Induljunk! Nincs más megoldás. Mondtam már, ne félj, míg engem látsz!

– De a sötétben nem látlak majd...

– Majd fogom a kezét!

Rongybaba kénytelen-kelletlen összeszedte erejét, kőcfeje helyett szívére hallgatott. Jól megmarkolta elmaradhatatlan Társa kezét, aztán – rajta! – megtették a sötétben az első lépéseket. Hát, ami azt illeti,

sötétségben valóban nem volt hiány! Vágni lehetett volna bugylibicskával, nem is beszélve a körülöttük szétrebbenő rút denevérekről. Óvatosan araszolgattak, szorosán fogva egymás kezét. Rongybaba egyszer elvétette a lépést, s nagy huppanással leült a hátsó felére. Bizony fölajdult meg föl is sírt rémületében. A Kisfiú szája is elgörbült, hüppögve segítette föl a Kisleányt, de aztán – hogy lelket öntsön belé – megemberelte magát:

– Mit bőgsz? Talán nem puhára estél?

Már jó darab utat megtettek, amikor a Kisfiú elengedte Rongybaba kezét.

– Állj itt meg! – mondta. Föl kell fedeznem, melyik irányba menjünk tovább. Jobbra is, balra is, előre is vezet út.

Azzal már el is távolodott.

Rongybaba egy szempillantás alatt fölmérte a kétségbeejtő helyzetet: a vaksötétben teljesen egyedül maradt! Éktelen rémületbe esett!

Egész kócteste remegett, minden hajszála az égnek állt. Szíve zakatolt, mintha megőrült volna, s kiverte a verejték. Most itt fog meghalni, undorító rovarok, férgek lepik el testét, az utókor majd egy halom rongyot talál itt – ha egyáltalán van utókor, vannak emberek, létezik napsütötte világ! És hová lett a Kisfiú? A mindig hűséges, csupa szív Gyermeke? Elhagyta, soha többé nem tér vissza! És milyen szellemek suhognak itt körülötte, miféle rémek ólálkodnak itt mellette? Az iszonyattól elszorult torokkal kiáltani akart, de csak vala-

mi nyöszörgést hallatott:

– Hol vagy?

– Veled, te buta... – hangzott egészen közlőrl. Csak nem féltél egyedül?

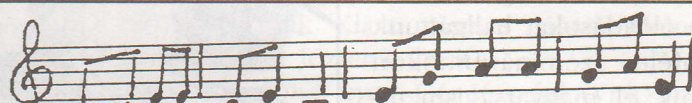
Azzal már meg is ölelték egymást. A Gyermeke szeme sejtelmesen világított, ismerős mézízű szavai egykettőre lelket vertek Rongybabába.

– Tudod, mit találtam meg?

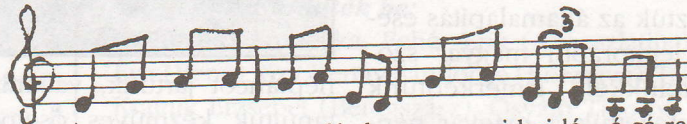
– Na mit?

– A kijárat felé vezető utat. Nincs olyan messze. Indulhatunk?

Folyatjuk

1. Vi-lág-vé-gi ko-pár fa, Rá-szál-lott egy ma-dár-ka,
2. Ket-tón-ke-t, te ma-dár-ka, Csak el-bír egy ko-pár-fa,

Rá-szál-lott egy ma-dár-ka mesz-szi-haj-ló á-gá-ra.
Rá-ü-lünk az á-gá-ra, Fü-tyü-lünk a vi-lág-ra.

Kedves Gyerekek, Fiatalok!

Jelenlegi számunkban a hittanos feladatsorozat negyedik része jelenik meg. Ne essen kétségbe az, aki esetleg elmulasztotta az előző feladatsorok megoldásának a beküldését, mert a verseny végén összesítjük a pontokat, és így fog kiderülni, ki a nyertes. Beküldési határidő: november 20.

Mindenkinek jó szórakozást és szerencsés versenyt kívánunk!

Ki mondta kinek?

✓ a). „Holnap ebben az időben küldök neked Benjamin hegyvidékéről egy embert. Azt kend fel népem, Izrael fejedelméül...” (1Sámuel 9).

✓ b). „Ezt mondja az Úr, Izrael Istene: „Kivezettem Izraelt Egyiptomból és kiszabadítottalak beneteket az egyiptomiaknak és minden királynak a hatalmából, aki

csak szorongatott titeket (...) rajta hát, járuljatok az Úr elé törzseitek és nemzetségeitek rendjében.” (1Sámuel 10)

Melyik ószövetségi történetről van szó?

✓ Éli főpap egyik szolgája, aki gyermekkorában kapott meghívást az Úrtól. Éjszaka háromszor szólította őt Isten, és harmadszorra válaszolta neki a következőt: „Szólj, Uram, hallja a te szolgád!” (1Sámuel 3)

Melyik két bibliai személyről van szó?

Egy apának elkóborolnak nőstény szamarai, és ő elküldi értük a fiát, hogy menjen és keresse meg őket a hegyvidéken. Ki volt az apa és ki a fiú? (1Sámuel 9)

Égészítsd ki az idézetet!

a). De az Úr azt mondta: „Tégy meg mindent, amit csak tőled a nép, hisz nem téged vetettek el, hanem vetettek el, hogy ne uralkodjam többé felettük. Amint bántak attól az időtől fogva, hogy kivezettem őket mind a mai napig: elhagytak és idegen isteneknek szolgáltak, most is úgy bánnak.” (1Sámuel 8)

b). Izrael fiainak vénei így szóltak: „Miért engedte meg ma az Úr, hogy a legyőzzenek bennünket? Ide hozzuk Istenünk ládáját, akkor eljön közénk, és minket ellenségeink kezéből.” (1Sámuel 4)

Mikulyák László

Nyári táborok Ráton

Vidámság, ifjúság, magyarság, kereszténység – mi jut eszedbe ezekről a fogalmakról? Összeférhetetlennek tűnnek, vagy talán az ironia határát súrolják? A Ráti Kultúrtábor ezeket mégis együtt próbálta megvalósítani. A tábor idén nyáron harmadszor került megrendezésre a Szent Mihály-plébánián, 10 napig élveztük Molnár Miklós SJ atya vendégszeretétét, miközben előadásokat hallgattunk és különféle szemináriumokon mélyíthettük el magyarságismertünket.

Az 1000 éves évforduló alkalmából felidéztek az államalapítás eseményeit, legkorábbi magyar szövegemlékeinkkel ismerkedtünk meg, megfejtettük a magyar népköltészet szerelmi szimbolikáját, és, természetesen, az egészségügyi előadás sem maradt el. Tanultunk: helyesen írni – magyarul és illedelmesen viselkedni. Kutattuk az Árpád- és középkor magyar történelmét és művészettörténetét.

Reggelente szentmisék, esténként kiscsoportos beszélgetések és közös imák segítettek lelki fejlődésünkben. Délutánonként magyar

néptáncot jártunk, valamint megtanultuk kézműves őseink egyik mesterségét, a nemezelést.

„Átéltük” a pogány kort, István királyunk megkoronázását, Mátyás virágzó reneszánsz udvari kultúráját, a kommunizmus bizonytalan éveit és a rendszerváltás hozta ígéretes kezdetet.

Jövőre itt folytatjuk ismét Kárpátalja vidám, keresztény, magyar fiataljainak legjavával.

A ráti Szent Mihály-plébánia

adott otthont a júliusban megrendezett Keresztény Nyelvi Tábornak is. Több, mint 80 résztvevője 2 héten át napi 5 órában fejleszthette angol és német nyelvtudását. A tanárok modern pedagógiai módszerekkel tanítottak, külön figyelmet fordítva az idegen nyelvű beszédfejlesztésre.

A Kultúrtáborhoz hasonlóan minden nap szentmisével kezdődött, délutánonként pedig kiscsoportos beszélgetések keretében vitatták meg a csoporttagok az évforduló fontos kérdéseit. Nem hiányoztak az igazi nyári tábor kellékei sem: az akadályverseny, „Ki mit tud?“, számháború és a „tábortűz” gálája.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Ráti Általános Iskola igazgatójának, Szinke Zoltánnak, hogy az iskola termeit a tábor rendelkezésére bocsátotta. 2001-ben is lesz Keresztény Nyelvi Tábor, a felvételi időpontját az Új Hajtás későbbi számából megtudhatod!

A ráti táborok időpontja 2001-ben::

RÁTI KULTÚRTÁBOR: július 8-15.

KERESZTÉNY NYELVTÁBOR: július 19-31.

Az egyházmegyei hittanverseny döntője

És még mindig a hittanversenyéről. Végre megrendezésre került a várva várt döntő, és megszülettek a várva várt eredmények. Mindkét korosztályban remekeltek a gyerekek. A fiatalabbaké augusztus 18-án és 19-én, az idősebbeké augusztus 25-én és 26-án volt megrendezve Munkácson.

A fiatalabb korosztály döntőjére a meghívott résztvevők közül majdnem mindenki megjelent a megmérettetésen, ami nem mondható el az idősebbekről. Itt sajnos a meghívott 10 csapat közül, ki tudja milyen okból kifolyólag, csak négy utazott fel Munkácsra, és mérte össze erejét, illetve tudását. Voltak tesztkérdések, beugratós kérdések, „egérrágtá” szöveg, kérdeztük őket az evangélium történelmi háttéréről, bibliai színdarabot játszottak, voltak villámkérdések, és még mi minden nem pattant ki a szervezők agyából.

Az eredmények pedig tényleg jók lettek. A felkészültségük dicséretre méltó, és a tudásuk alapos volt. Néha meglepően jó és pontos válaszokat produkáltak. Nem is volt olyan könnyű rangsorolni őket, illetve kiválasztani közülük a három legjobbat. Végül is a következőképpen alakult a sorrend:

FIATALABB KOROSZTÁLY:

Visk I. /Betlehem
Visk II. /Betsaida
Beregszász /Őrangyal

IDŐSEBB KOROSZTÁLY:

Munkács /Szent Márton
Ungvár /Mária
Tiszaújlak /Samaritánus

Ebben a korosztályban, mivel csak négy csapat érkezett a döntőre, úgy gondolom mindenképpen meg kell említenünk a negyedik csapatot (Szentháromság), akik Nagyszőlősről érkeztek, és akik szintén jól szerepeltek.

A nyeremények szintén nem voltak megvetendőek. Mindkét korosztály nyertes csapatai értékes könyvjutalmakat kaptak. Az idősebbek között a legjobb hittanoscsoport cím mellett sor került még a „Kárpátalja legjobb hittanosa” cím odaajándékozására is, amelyet ebben az évben az ungvári Szolánszky Tímea mondhat magáénak.

Leszürve a verseny tanulságait, hibáit, azt mondhatom, és ez a véleményem megegyezik más szervezőtársaim véleményével is, érdemes volt megrendezni ezt a hittanversenyt. Akkor hát, ha Isten is úgy akarja, kedves hittanos testvéreim, jövőre ismét találkozunk a ringben!

Neo

Megfejtések

Keresztrejtvény

A 2000/3. szám keresztrejtvényének helyes megfejtését küldték be:

Bulátko Anzselika, Leva Róbert, Németi Zsuzsanna (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), Rácz Józsefné, Butella Éva, Guti Lászlóné (Beregszász), özv. Kertay Sándorné (Borzsava), Komonyi György (Homok), Paulik Antónia (Macsolá), Simon Anna, özv. Bocskay Dezsőné, Pap Éva (Munkács), Zsábej Edit (Mezőterebes), Halász Marianna (Nagybégány), Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Lukán Árpád, Demjén Tamás (Rát), Bodák Hajnalka (Técső), Olencsák Klára, Nemes János, Molnár Csaba (Ungvár), Górácz Józsefné (Visk)

Könyvjutalmat nyert: Górácz Józsefné (Visk)

A 2000/4. szám keresztrejtvényének helyes megfejtését küldték be:

Bulátko Anzselika, Fehér Erik (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), özv. Kertay Sándorné (Borzsava), Butella Éva, Krajnik Erzsébet (Beregszász), Osváth Tiborné (Bodajk), Rományuk Viktória (Csap), Komonyi György (Homok), Geczko Jenő, Scheffer Zoltán, özv. Bocskay Dezsőné, Simon Anna (Munkács) Zsábej Edit (Mezőterebes), Halász Marianna (Nagybégány), Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Gulyás Viktória (Nagybocskó), Kiss Teodóra (Nagygejőc), Demjén Tamás (Rát), Varga Alexandra, Varga Dóra (Sislóc), Bodák Hajnalka (Técső), Molnár Csaba, Oltvai Károly, László Éva, Nemes János, Olencsák Klára (Ungvár), Berecz Norbert, Kamárnickij Attila (Visk)

Könyvjutalmat nyert: Fehér Erik (Aknaszlatina)

Bibliai játékok

2000/3. szám

Leva Róbert (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), Szopó István (Homok), Hafiják Pál (Körösmező), Simon Anna, Simon György (Munkács), Zsábej Edit (Mezőterebes), Halász Marianna (Nagybégány), Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Demjén Tamás (Rát), Nagy Zoltán és Zsuzsanna (Ruszká Dolina), Olencsák Klára (Ungvár), Szpivák József (Visk)

2000/4. szám

Demkó Éva (Bene), Simon Anna és György (Munkács), Zsábej Edit (Mezőterebes), Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Halász Marianna (Nagybégány), Demjén Tamás (Rát), Nagy Zoltán és Zsuzsanna (Ruszká Dolina), Varga Dóra és Alexandra (Sislóc), Bodák Hajnalka (Técső), Olencsák Klára (Ungvár)

Az Új Hajtás jelenlegi száma az Illyés Közalapítvány támogatásával készült. Hálásan köszönjük!

Rembrandt – a „festők fejedelme” II.

Amikor az emberek elhagyták, a művészet hű társa maradt. A csapások után a szemlélődés és visszahúzódnak évei következtek. Alaptermészetét a sors kegyetlensége sem változtatta meg: mindvégig mély lelkiesség, az élettitkok bensőséges megérzése, embersorsok megértése s nagy szív rejtőzik képeinek sötét kérge alatt. Kevés festő merített oly mélyen a valóságból, mint ő, kevés állt oly távol minden formaságtól, mint ő. Ezért hatnak képei oly meghitteknek, ezért őrizzük meg azok hatását felejtetetlenül.

Akárcsak Shakespeare, Rembrandt is tisztában lehetett vele, kiben mi lakik, ki hogyan viselkedne bármilyen adott helyzetben. Bibliai képeit is ez a képessége tette egyedülállóvá.

Rembrandt harmincéves volt, életútja felén járt, amikor egy nap levelet kapott Hágából. Felkérték, hogy Őfelsége, Hendrik herceg megbízásából fesse meg Krisztus szenvedéseinek történetét. A festő örült a megbízásnak, hiszen a Biblia gyermekkorától a legfőbb olvasmánya volt. Legszebb emlékei közé tartoztak azok a vasárnap délutánok, amikor mélyen vallásos édesanyja, Cornelia maga köré ültette hat gyerme-

két, és a lámpa fényénél késő estig olvasott nekik a Bibliából. Sohasem felejtette el ezeket a meghitt órákat, az akkor bevésődött élményeket. Felnőtt korában is rendszeresen olvasta a Szentírást, a történetek mélyébe hatolt, beleélte magát légkörükbe, megpróbálta elképzelni, hogyan zajlottak le a valóságban.

A hágai felkérést követően munkához fogott, a téma igazi kihívás volt. Elhatározta, hogy a fejedelmi megbízatáshoz méltók lesznek a képei. Három évig dolgozott a négy képből álló sorozaton, hibátlant alkotott, mint mindig.

Elmélyült figyelem jellemezte munkáit. Soha nem érte be azzal, hogy a bibliai jeleneteket illusztrálja, mindig hozzátette a témához saját mondanivalóját.

Hús-vér alakok néznek le ránk képeiről, érezzük, hogy megrendültek, tekintetükben felvillan a lelkiismeretfurdalás, a részvét, mindent elmond egyetlen mozdulatuk. Rembrandtnak alig van szüksége gesztusokra, mozgásra, hogy kifejtse egy-egy jelenet belső tartalmát. Soha nem válik színpadiaszá. Fő kifejezőeszköze a fény és a homály, amelynek egymásba csillanása, áthatása, küzdelme átjárja

az egész képet. A félhomály fátyla alól, a verőfény világosságában színek parázslanak, élénken vagy fojtottan. A történet leglényegesebb mozzanatát mindig a fény emeli ki. A részleteket homály fedi.

A megfeszítéskor a kereszt lábánál térdelő római katonának csak a hátát láthatjuk, de a mozdulat csupa bűntudat. Mintha sejtené, hogy valami tragédia történt, és ebben neki is része van. A vakítóan fehér lepel a Levétel a keresztről c. művén Krisztus teste mögött a tisztaság jelképe. A katona épphogy eléri a lepel csücskét. A mozdulatban ott a jóvátehetetlen pillanat: megkínózták, megölték. A végletekig elgyötört Istenember ebben a fehérségben magához vonzza tekintetünket. Képtelenség, lehetetlenség máshová nézni. Nézzétek – ezt tettük Velet!

Krisztust leveszik a keresztről. A sápadt derengésben sejtelmes a táj. Az alulról jövő gyenge fénysugár félhomályba burkolja azokat, akik a keresztfáról lesegítik a megfeszített testet.

Nincs szó, amely kifejezné a látvány szomorúságát. És észre sem vesszük, nem nézők, nem kívülről vagyunk: mi is ott állunk a hatalmas kereszt alatt, amely tán négy-öt ember magasságú, hogy arányos jelképe legyen a dráma méretének, súlyának. Csüggesztő Krisztus testének látványa, de ha lejjebb siklik a tekintetünk, az ájultságból felocsúdunk: a kép alján ott van Mária. A Szűzanya fájdalma már-már elviselhetetlenné fokozza a miénket.

A Sírbatétel és a Mennybemenetel ugyanilyen drámai erőt sugárzó. A Mennybemenetelen a fény nem veszi körül az angyalt, hanem belőle árad. Így ellensúlyozza a két utolsó kép reményből szőtt hangulata az első két kép vigasztalanságát. És így lesz teljes, tökéletes az egyensúly, a sorozat.

Különös varázsa van a képeknek. Aki egyszer is látta Krisztus szenvedéstörténetét Rembrandt tolmácsolásában, sosem felejtí el. Miért? Ez a művész titka.

RM, Nagyszőlős

Rembrandt. Önarckép